

brošurje (centrala)
 SP 908
 KLASJE
 2003
 352(497.4 Ivančna Gorica

 120030148,8

KNJIZNICA GROSUPLE

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 8

letnik 9

september 2003

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
 Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
 TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...
 Programi za podjetja in sam. podjetnike...
 ...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

JESEN ŽIVLJENJA

Jesenska razmišljanja so naše uredništvo, sedaj ko je zelo lepo uspel projekt osnovne šole, napeljala k zamisli, da postavijo svetnikom še vprašanje o tem, kako razmišljajo o skrbi za ostarele na našem koncu. Jesen življenja naj bi namreč bila vsaj tako lepa kot je prava jesen: polna barv, toplote, dobrih občutkov ob pridelku. In res se ti zazdi, ko gledaš naše upokojence, da jim ničesar tega ne manjka. Njihova jesen je večidel izpolnjena, umirjena. Tako lepa, da jim kar zavidamo.

Težko pa je, kadar pride bolezen. Ali kadar se ji pridruži še odvisnost od pomoči drugih. Kaj bo denimo storila hči z mamo, ki je na starost postala hroma? Naj pusti službo? Ostane doma? Naj se posveti samo skrbi zanjo? Bo našla dom za starostnike ali pomoč na domu? Takrat se vprašaš: "Kakšna bo jesen življenja te gospe?" In še: "Kakšna neki bo moja starost?" Mnogi se s tem vprašanjem res ne ukvarjamo preveč. Se nam ne ljubi. Je prezapleteno. Tudi morbidno. Živimo svoja mlada življenja lepo dalje. Nerodno je le, da jih živimo starosti naproti. (KM)

SVEČANA OTVORITEV OŠ STIČNA

str. 2

Nogometne zvezde v Dobu že drugič!

str. 17

SVETNIKI O DOMU ZA STAREJŠE OBČANE

str. 3

12. oktober - TEKMOVANJE V SEČNJI IN RAZGLASITEV NAJ PRIDELKOV

10. oktober - DAN JESENSKIH PRIDELKOV

str. 5

Razpis za dodelitev občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva

str. 5

LOČENO ZBIRANJE ODPADKOV

str. 10

INTERVJU Z DAMJANOM ROGLJEM

str. 15

Tomaž Oven s.p.
 Pot v resje 1
 1295 IVANČNA GORICA
 GSM: 031/679-079
 Tel./fax: 01/7878-266

ŽALUZIJE
 ROLETE
 KOMARNIKI
 ROLO
 PLISE ZAVESE
 TENDE
 LAMELNE ZAVESE

Iz Jernejeve malhe

Jesenski čas ni samo to, da ptice odletijo v toplejše kraje in da kmetje poberejo bogate pridelke, ampak se zgodi tudi tako kot letos, da so pridelki zaradi naravnih nesreč slabši od pričakovanih. Ob pomanjkanju se šele zavemo, da nas lahko narava, z druge strani pa umetno okolje, ki si ga oblikujemo sami, seveda z našo zakonodajo in v okviru naših zmožnosti, prizadene. Država je namenila subvencionirano koruzo iz blagovnih rezerv. Koruza, za katero pravijo, da je še dokaj dobre kvalitete, je že pri kmetih: pri nekaterih več, pri drugih manj, glede na škodo posevka. Leto bomo spet prebrodili, za različno ceno, vendar bo najkrajši konec potegnili kmet, v težkih razmerah našega drobnjarskega pogleda na velik pritisk evropskih velikanov že takoj spomladi, ko bo seme dano v zemljo. Kako bo ktilo v evropskih razmerah, se pa še ne ve.

Na jesen se tudi zaključujejo na občinski proračun vezana opravila v lokalni skupnosti in začne se izdelovati nov program za naslednje leto. To jesen se nam je zaključila največja investicija v občini: zgradili smo Osnovno šolo Stična v Ivančni Gorici. Veliko naporov, veliko modrih odločitev, usklajevanje znotraj stroke in finančnih zmožnosti je bilo treba, da je zgrajeni objekt v ponos vsem občanom in dan v uporabo našim osnovnošolcem, ki so le dobili delovne pogoje za moderen pouk. Dokončati je treba še spremljajočo telovadnico, kar nas čaka v letu 2004. Še enkrat bi se zahvalil našim izvajalcem, ki so v letu in pol, v dogovorjenem času, opravili veliko delo. To velja za Imos Ljubljana in za podizvajalca Dolenjgrad, kakor tudi za vse ostale izvajalce najrazličnejših obrtniških in drugih del.

Da se vzpostavlja tudi ravnatežje na drugih infrastrukturnih in komunalnih področjih v občini, se kaže po najrazličnejših investicijah. Pridobiva se izvajalca del pri vodovodu na polževski planoti za dva vodohrma v ocenjeni projektantski vrednosti 40 mio SIT. Pripravljalna dela za investicijo se usklajujejo tudi pri vodovodu Stiška visoka cona. Po izdaji gradbenega dovoljenja pričakujemo tudi del sredstev evropskih usmeritev za celotno vrednost primarnega dela vodovoda v višini 92 mio SIT. Vsak tolarček, ki bi bil primaknjen k tej veliki investiciji, bo dobrodošel. Gradi se kanalizacija Malo Huđo v sekundarnem delu za priklop več kot 10 hiš na razdalji 200 metrov. Sanacija kanalizacijskih vodov v Šentvidu kar čaka za krak D v dolžini 740 metrov, v vrednosti 24 mio SIT. Ta del je nadaljevanje našega dela za izgradnjo čistilne naprave in bo prihodnje leto velik zalogaj, hkrati pa veliko olajšanje za Šentvid, ki je prav tu izredno prizadet. 760 metrov kanalizacijskega voda od Malega Hudega do Zgornje Drage bo nov pomik bližje h končnemu cilju uredničenja projekta povezave Višnje Gore na centralno čistilno napravo.

Vode je dovolj, smo ugotavljali tudi v času suše, v komunalnih cevih povsod tam, kjer te obstajajo, premalo pa je je tam, kjer javno omrežje še ni doseglo uporabnika. Zagotovo pa so odplake povsod odveč, ko s tuje dvorišča pritekajo na prag drugega lastnika. Tu bo treba v skladu z evropsko prioriteto še veliko postoriti. Tudi tam, kjer nevesten lastnik zna svoj dragoceni gnoj pripeljati pred vrata in pod okno ter ob tem soseda poučevati, kako je to koristno, le da smo občutek za prijeten vonj v letih tehnike izgubili. Podobno je tudi z obvozom 8000 vozil dnevno skozi vas Muljava v razmerah, ko bi moral izvajalec del ob prometu pripraviti tako cestišče, da bi promet lahko tekel ob vsakem času. Žal so papir in dejanja vedno v škodo šibkejšega. Sicer pa, kaj bi žalovali. Razmere se bodo uredile. Vse dobro pa voznikom in stanovalcem, ki so ob uničenih cestah več prometnih nesrečah kljub vsemu zdržali na svojih domovih.

Jesenski vroč kostanj nam bo spet ogreval dlani, mošt pa bo poplakoval še zadnje grenke misli vse do najbolj čistnega dolenskega svetnika, ko se bo sladkor spremenil v opojnost.

Župan Jernej

OBVESTILO

Vse občane in ostale zainteresirane obveščamo, da se javno razgrne predlog zazidalnega načrta S3/a Kojina s programskimi zasnovami (naselje Vir pri Stični) ter predlog ureditvenega načrta za deponijo Suhi most (ureditev območja deponije livarskih peskov).

Javna razgrnitev bo trajala trideset dni in se začne teden dni po objavi v Uradnem vestniku Občine Ivančna Gorica.

Predlog zazidalnega načrta S3/a Kojina bo razgrnjen v predverju kulturne dvorane v Stični ter v prostorih občine Ivančna Gorica. V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, in sicer 23.10.2003 ob 17. uri v kulturni dvorani v Stični.

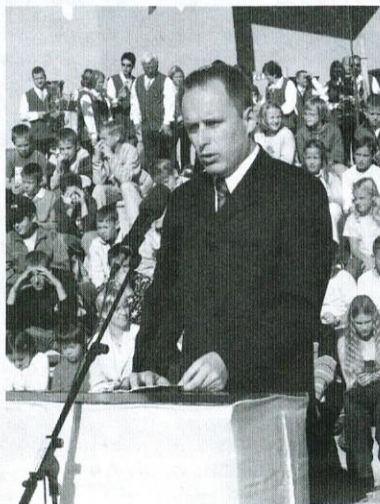
Predlog ureditvenega načrta za deponijo Suhi most bo razgrnjen v prostorih Občine Ivančna Gorica, javna obravnava pa bo potekala 29.10.2003 ob 17. uri v sejni sobi Občine Ivančna Gorica.

Občina Ivančna Gorica

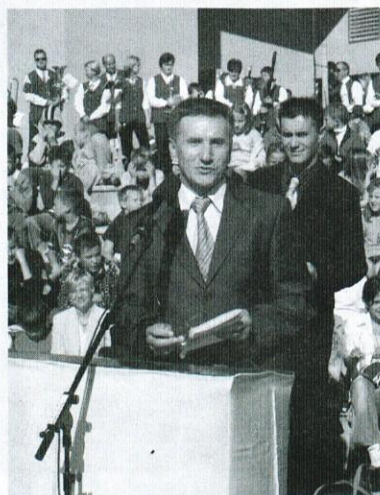

SVETOVNI PRIHODNOSTI SO V SEMENIH SEDANJOSTI ...

Ob svečani otvoritvi Osnovne šole Stična, v soboto, 27. septembra, je bilo izrečenih veliko modrih in spodbudnih besed. Topel in sončen jesenski dan je privabil veliko ljudi, med njimi so bili učenci in njihovi starši ter vsi, katerim znanje veliko pomeni. Pristrčen kulturni program, ki so ga pripravili učenci in učenke, nekdanji učenci in šolski delavci, so dopolnjevali slavnostni govorniki.

Tako je bil slavnostni govornik minister za šolstvo, znanost in šport dr. Slavko Gaber, ki je v svojem govoru čestital vsem za tako veliko pridobitev v občini, istočasno pa poudaril, da je za učence velikega pomena tudi življenjska šola. To pa so naša vsakodnevna ravnanja, ki kažejo, da se nismo v šoli samo učili, ampak tudi naučili, tako omike kot tudi vedenja in znanja, ki je tako pomembno v današnjem času.

Župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, ki je po pozdravnem nagovoru na kratko predstavil zgodovino nastajanja OŠ Stična, je predstavil nadaljnja dela v občini na področju družbenih dejavnosti, ki se že ali pa se bodo odvijala v bodoče. Poudaril je, da je ta dan zgodovinski dan za učence in občane, ki se bodo vključevali v vzgojno-izobraževalne programe.

Po nastopu združenih otroških in mladinskih pevskih zborov z matične in podružničnih šol je vse zbrane pozdravila tudi ravnateljica OŠ Stična Marinka Piškur, ki je poudarila, da

šola ni pravljica, da je potrebno trdo delo tako učiteljev kot učencev. Ni dovolj samo povedati in pokazati, treba je znati vzbuditi zanimanje in radovednost učencev. Govor je zaključila z željo, da bi učenci sprejeli novo šolo kot svoj drugi dom ter da bi jih ta šola naučila, da bo njihov let v življenje varen. In da bi vsi prišli do cilja ...

Na govorniškem odru sta se zvrstila še župan pobratene občine Hirschaid dr. Andreas Schlund in ravnateljica Srednje šole Josipa Jurčiča Milena Vrenčur. Oba sta izrazila dobre želje za delo v novi šoli.

Po zaključku kulturnega programa so se zbrani preselili pred vhod nove šole, kjer je opat stiškega samostana, gospod Anton Nadrah, blagoslovil šolo, sledila pa je svečana otvoritev s prerezom traku. Zbrani so nazdravili s kozarčkom soka, se pogostili z dobrotami, ki jih je pripravil Vzgojo-izobraževalni zavod Višnja Gora, vsi radovedneži, in ni jih bilo malo, pa so si lahko ogledali lepo opremljene in urejene učilnice, slikarsko razstavo nekdanjega učenca Friderika Hrasta in kratki film o gradnji šole.

Kot ostali gostje so se tudi učenke in učenci posladkali s sladolodom in pecivom, ki so ga pripravile njihove mame, za nadaljnje otroško rajanje pa so poskrbeli priljubljeni Čuki.

NP

Gospod Hubert Patzelt: Nad vzdušjem in proslavo sva navdušena, že dolgo nisva doživela česa tako lepega. Čudovito je videti, da ste ponosni na to, da ste Slovenci, da vam narodna identiteta še nekaj pomeni. Za vstop v Evropo so zreli samo tisti, ki spoštujejo in ljubijo svoj jezik in svojo kulturo.

Gospa Inge Patzelt pa je dodala: Vse je bilo tako kulturno: proslava in obnašanje ljudi. Tako mirnih in discipliniranih učencev pri nas sploh ne najdeš več. Všeč mi je bilo, da so bili vsi praznje oblečeni in so tudi z obleko pokazali, da gre za slovesen trenutek.

Župan dr. Andreas Schlund: Nova šola je moderna, ustreza vsem smernicam sodobne pedagogike. Z izgradnjo te in drugih šol občina dokazuje, da je njena politika prijazna do družine in otrok.

Gospa Romana Gensel, podžupanja: Fantastično! Že dolgo nisem videla tako motiviranih otrok. In tako "pridnih". In skoraj vse točke so bile izvajane skupinsko, zadnje so izvajali celo učenci in učitelji skupaj. Le kako so se mogli tako dobro uskladiti?

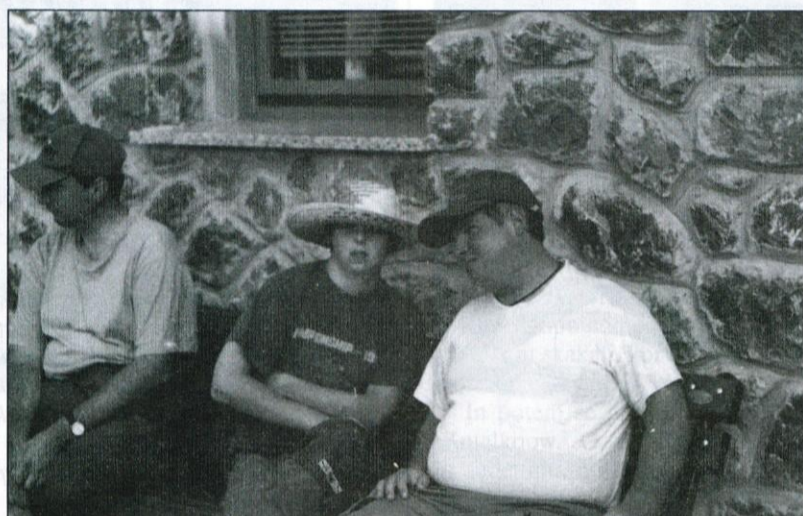
Pripravila M. A. Ficko

Iz grosupeljskega društva Sožitje

DOŽIVLJAJSKI TABOR V RADENCIH OB KOLPI

Od 16. do 23. in od 23. do 30. avgusta letos sta v CŠOD Radenci ob Kolpi potekala dva doživljajska tabora, katerih so se udeležili tudi člani grosupeljskega društva Sožitje: Anica Zajec, Erika Šraj, Dušan Tomažič, Jože Šiška, Sašo Zrnc, Marko Mavrovič in Rok Bertalanč, obakrat pa jih je spremljal Damir Sedlak.

Oba tabora sta izredno uspela: nekaj zaradi čudovitega vremena, nekaj zaradi osvežilne lepote Kolpe, nekaj pa zaradi čudovite družbe udeležencev in spremljevalcev iz vse Slovenije. Do siteda smo se naplavali, veslali, kolesarili in plezali po umetni steni, marsikdo je prvič v življenju napel lok in puščico, hodili smo na daljše in krajše sprehode. V prostem času smo risali, oblikovali glino, s servietno tehniko krasili

kamne in majice, pa veliko plesali in peli.

Teden dni "aktivnih" počitnic mine prehitro, zato pa za večino ostanejo

na novo stkana prijateljstva in ob slovesu smo se tolažili z mislijo, da se naslednje leto spet vidimo.

Spremljevalec Damir Sedlak

TURISTIČNO DRUŠTVO
GRČA
LUČARJEV KAL

IZLET V TAMAR

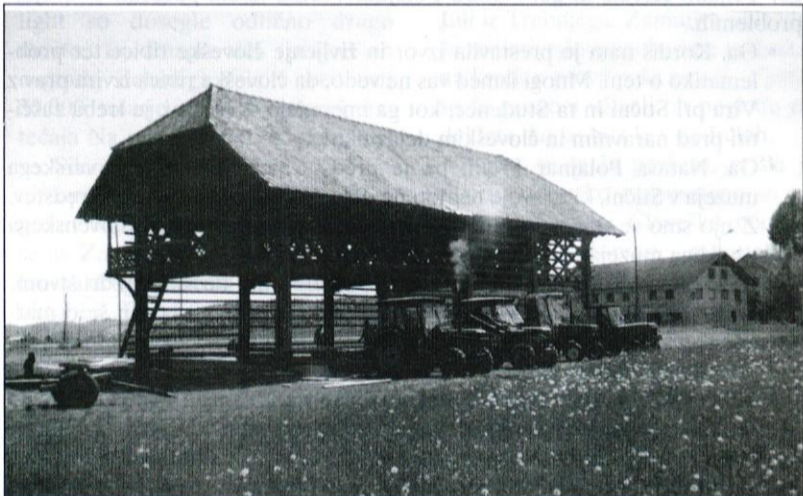
Ste že bili v Planici in Tamarju? Še ne? Splača se iti pogledat in se naužiti svežega zraka, da bi lažje prebrodili vsakodnevne težave. Člani turističnega društva Grča Lučarjev Kal, vaščani in vsi zainteresirani smo se v soboto, 27. septembra, odpravili z namenom, da se imamo lepo, v že omenjene kraje. Res vam je lahko žal, da niste bili z nami, saj je bilo hrane, pijače in dobre hribovske volje na pretek, pa še v denarnici se vam ne bi poznalo veliko.

Mogoče se odpravite ta konec tedna na izlet z družino ali prijatelji?

Lep pohodniški pozdrav,

člani odprave

Značilnosti kozolcev v občini Ivančna Gorica (6)

Prestavitev topolarja leta 1998 na turistični kmetiji Fajdiga na Temenici.

Kljub varljivemu vtisu, da je kozolcev pri nas še mnogo, strokovnjaki ugotavljajo, da podobno kot ostala stara kmečka arhitektura vse bolj propadajo in izginjajo. Pri še stoječih pa se nam vedno znova postavlja vprašanje, čemu naj bi služili in bili še naprej uporabni. Mnogi med njimi izgubljajo svojo prvotno namembnost, saj se lastniki, ob hitro se spreminjajoči kmetijski politiki, ki ne ponuja stabilnejše prihodnosti, ne odločajo več za kmetijstvo in zato kozolce opuščajo. Vsi tisti, ki se s kmetijstvom še ukvarjajo, pa se z razširitvijo kmetijske dejavnosti in posodobitvijo proizvodne tehnologije odločajo za sodobnejši način shranjevanja kmetijskih pridelkov. Nič več jih ne shranjujejo pod kozolcem ali ob njem. Zato danes na našem podeželju srečujemo mnogo opuščanih in slabo vzdrževanih kozolcev, ki iz leta v leto bolj propadajo, dokler se nazadnje ne zrušijo sami od sebe.

nostalgične spomine na nekdanji kmečki način življenja. Nekaterim med njimi pa pomeni posebno turistično zanimivost.

Glede na to, da so kozolci izjemno prepoznaven del naše kulturne krajine in predstavljajo pomembno identiteto dolnjskega prostora, jih je smiselno ohranjati. Drugače pa je, če gledamo na njihovo ohranjanje z ekonomskega vidika, pri katerem težko opravičujemo obnovo hudo poškodovanega kozolca. Izjemnega pomena je zato pravočasna in redna skrb za popravilo manjših poškodb na kozolcu. V ta namen bi lahko lokalna skupnost v okviru letnega proračuna predvidela manjšo vsoto finančnih sredstev kot pomoč tistim lastnikom kozolcev, ki bi želeli na njih opraviti nujna vzdrževalna dela in jih tako zavarovati pred nadaljnjim propadanjem. V takem primeru bi lahko govorili o konkretni finančni pomoči lokalne skupnosti,

Leta 1999 postavljen nov topolar pri gostilni Jap nad Temenico.

OB BLAGOSLOVU PRENOVLJENE CERKVE sv. JAKOBA NA VELIKI DOBRAVI PRI VIŠNJI GORI

Mislimo, da prav je tako, da tudi vaščani izrazimo to, kako pri sreču nam je toplo, ker v naši cerkvi je lepo.

Najprej bi se Bogu zahvalili, ker smo takega župnika dobili, ki za vse cerkve lepo skrbi in med ljudi božjo ljubezen deli.

Da v naši cerkvi je danes lepo, naš župnik ima zasluge za to. Iz srca bi se mu radi zahvalili, ker z njegovo pomočjo smo vse to obnovili.

Tudi vi ste se v naši cerkvi potili, nas z nasveti vodili, prave mojstre izbrali in finančno pomagali.

Tudi vaščani se bomo drug drugemu zahvalili, da prav smo se dogovorili, po svojih močeh pomagali, da sv. Jakoba cerkev smo obnovili.

Vemo, da nas bodo iz nebes bogato nagradili, za vse, kar smo za cerkev storili.

Prav je, da bi še posebej Španove omenili, ker so se še najbolj trudili. Še Jankcu bi se radi zahvalili, ker po njegovi zaslugi smo nov daritveni oltar dobili.

O, da bi nas cerkev še bolj povezala, nam pravo luč kazala, vero poglobila, upanje dajala in ljubezen med nas razlila.

Da vse to zgodilo se bo, prosimo še božjega blagoslova lepo.

J.O.

ki bi ponujala vsaj minimalne pogoje za dolgoročno ohranjanje kozolcev - predvsem tistih, ki jih je strokovna institucija za varstvo kulturne dediščine prepoznala in ovrednotila kot pomembnejšo kulturno dediščino. Sam sem mnenja, da bi bilo treba posebno skrb nameniti zlasti tipu enojnega vzporednega kozolca, ki je najbolj razširjen okoli Ivančne Gorice, v dolini reke Krke, na Globodolskem polju pri Mirni Peči in delno v Suhi krajini ter na obrobju Ljubljane. Vsekakor se mi zdi pomembno, najvrednejše med njimi razglasiti za kulturni spomenik, jih obnoviti in jim dati novo vzgojno-izobraževalno, muzejsko ali turistično namembnost. Predvsem pa bi jih bilo treba smiselno vključiti v obstoječe ali nove turistične projekte kot eno izmed turističnih zanimivosti. Tak korak bo seveda možen le ob sodelovanju različnih strokovnih institucij, lastnikov kozolcev ter lokalne skupnosti. (Konec)

Dušan Štepec Dobernik

Taborniki v Ivančni Gorici potrebujejo vodnike

Lani je v Ivančni Gorici začela delovati prva skupina tabornikov. Vodil jo je tabornik iz Grosuplja. Zaradi povečanega zanimanja je letos tu tudi že druga skupina. Taborniki se dobivajo pri koči Strelskega društva v Ivančni Gorici, torej na idealnem mestu - v gozdčku sredi kraja. Poleg Strelskega društva in grosupeljskih tabornikov je pokazala s sredstvi posluh tudi občina. Je pa res, da je zaenkrat še premalo vodnikov za še več taborniških skupin. V Grosuplju so jih pripravljene izučiti in vabijo vse, ki bi to želeli, da pokličejo za informacije Majo Jelenčič na tel. št. 051 301 310.

ločeno zbiranje odpadkov

javno komunalno podjetje grosuplje

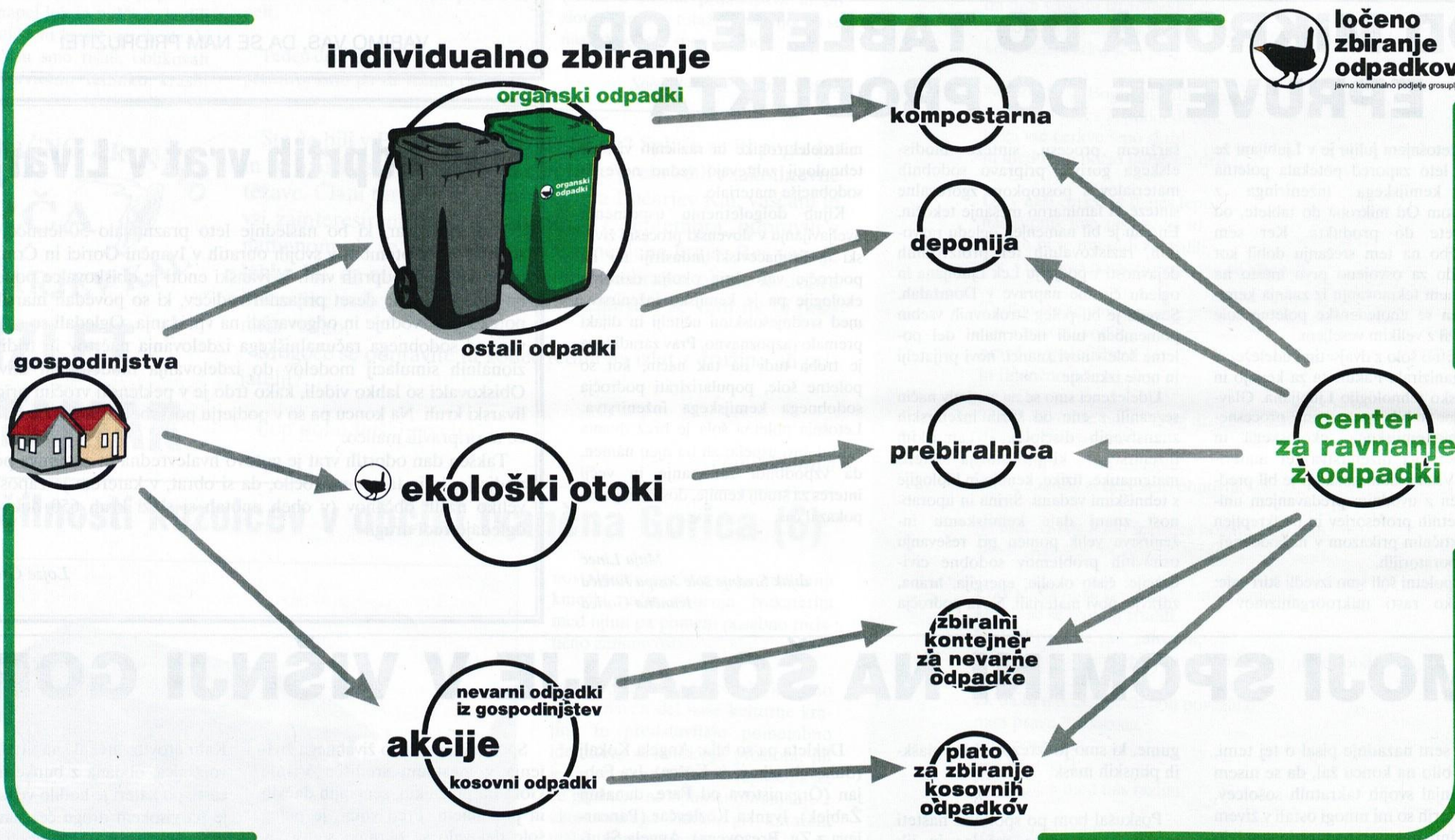
naša prihodnost je čisto okolje

CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI ŠPAJA DOLINA

Začelo se je leta 1996 z izvedbo raziskav, ki naj bi privedle do najugodnejše lokacije za deponijo komunalnih odpadkov. Kot najugodnejša lokacija je bila izbrana Špaja dolina. Na tej lokaciji so bile izvršene obsežne raziskave, ki so pokazale, da lokacija nima vpliva na varovana območja vodnih virov, ima ugodno prometno dostopnost, saj leži ob regionalni cesti Grosuplje – Ivančna Gorica, primerno reliefnost za izgradnjo deponije in zadostno volumsko kapaciteto za 25 do 30 letno odlaganje.

Po pridobitvi gradbenega dovoljenja leta 1999, se je pričelo z izgradnjo sodobnega centra za ravnanje z odpadki. Gradnja je potekala dve leti, center pa je začel spomladi leta 2001 kot center, ki bo omogočal: zajetje in ločeno zbiranje odpadkov na izvoru nastanka, vračanje koristnih odpadkov v ponovno uporabo, nadzorovano zbiranje in nevtralizacijo nevarnih odpadkov iz gospodinjstev, obdelavo kosovnih odpadkov in odlaganje le preostanka komunalnih odpadkov.

Center je ograjen. Poleg sodobnega odlagališča z večplastnim tesnjenjem obsega še spremljajoče objekte, ki jih sodobno odlagališče odpadkov potrebuje in sicer: sprejemno ploščad z upravnim objektom za učinkovito kontrolo in registracijo spremnih listin ter tehtanjem vseh vrst odpadkov, reciklažna dvorišča z objektom prebiralnice s transportnim trakom za prebiranje ločeno zbranih odpadkov na ekoloških otokih, začasnimi pokritimi skladišči oziroma odprtimi površinami za odlaganje ločeno zbranih frakcij odpadkov in kosovnih odpadkov, ki jih občani lahko tudi sami pripeljejo v center, kontejner za nevarne odpadke iz gospodinjstev, ki omogoča občanom, da sami pripeljejo nevarne odpadke v center, plato za kompostiranje, bazene za meteorne in izcedne vode ter druge infrastrukturne objekte.

organski odpadki

ločeno zbiranje odpadkov
javno komunalno podjetje grosuplje

V ta namen bomo v mesecu oktobru pri gospodinjstvih začeli z uvajanjem ločenega zbiranja organskih odpadkov primernih za kompostiranje. Ker gre za velik projekt bomo z zbiranjem organskih odpadkov pričeli le v treh naseljih in sicer:

v občini Dobropole – naselje Videm
v občini Grosuplje – naselje Grosuplje in
v občini Ivančna Gorica – naselje Ivančna Gorica.

Ločevanje biorazgradljivih odpadkov se lahko izvaja le na viru nastanka, to je v gospodinjstvih, ki jih bomo brezplačno opremili z ustreznimi zelenimi zabojniki. Zabojniku bo priložena tudi 10 l posoda za zbiranje organskih odpadkov v kuhinji. To posodo bodo občani praznili v zelen zabojnik, ki se bo nahajal na dan odvoza na prevzemnem mestu.

V posode za organske odpadke sodijo:

- **Ostanki hrane** (kuhinjski odpadki)
- **Ostanki z vrtov in parkov** (sadje, zelenjava, trava, listje, obrez grmičevja in vejevja, cvetje)
- **Ostanki iz pokopališč** (plevel, cvetje)

V posode za organske odpadke ne sodijo:

- **Mineralni odpadki** (kamenje, pesek, zemlja)
- **Organski odpadki kot so blato iz kanalizacij, greznic, peskolovov in podobno**

Pri obravnavanem projektu gre za naložbo velikega pomena za varstvo okolja, ki bo v končni fazi zagotovila ločeno zbiranje bioloških odpadkov na območju vseh treh občin. Projekt bo minimiziral količine odpadkov, predvidenih za odlaganje in v maksimalni možni meri ščitil okolje pred negativnimi vplivi odloženih odpadkov.

KOMPOSTIRANJE NA KOMPOSTARNI V CENTRU ZA RAVNANJE Z ODPADKI ŠPAJA DOLINA

Organske odpadke iz gospodinjstev bomo s smetarskimi vozili z vodotesno nadgradnjo odvažali na plato za kompostiranje - kompostarna. Odpadke bomo zmleli in premešali z zmletimi lesenimi in zelenimi odpadki. Oblikovali bomo kompostne kupe, ki jih bomo prekrili s tkanino, da bomo preprečili izsuševanje kupov in premočno namakanje ob deževju. Proces razgradnje organskih odpadkov bo potekal s sistemom vpihovanja zraka. Ta sistem omogoča, da je kompostni kup dobro oskrbovan s kisikom, da se v njem vzdržuje optimalna temperatura za mikroorganizme. Dobra oskrba s kisikom in prekrivanje s tkanino preprečuje nastajanje smradu in toplogrednih plinov. Kompostiranje bo trajalo 6 – 8 tednov, od tega bodo trije tedni namenjeni aktivni fazi (razkrojevanje), v preostalem času pa se bo kompost ohlajal, stabiliziral in dozorel. Zrel kompost bomo presjali in odvisno od kvalitete uporabljali kot rekultivacijski sloj ali prekrivni material. Ob dobri kvaliteti pa bomo njegove viške plasirali tudi na tržišče.

naša prihodnost je čisto okolje

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE
Oddelek za okolje in prostor
Kolodvorska 2, 1290 GROSUPLJE
Tel.: 01 7810 900 / Fax: 01 7810 919

Datum: 18.09.2003

IZDAJA DOVOLJENJ PO NOVEM ZAKONU O GRADITVI OBJEKTOV - ZGO-1

Zakon o graditvi objektov (Ur.l. RS št. 110/02) - v nadaljevanju ZGO-1 - predstavlja premik k skrajšanju postopkov izdaje dovoljenj za posege v prostor, katerega bistvo je, da investitor za gradnjo objektov pridobi le eno, to je gradbeno dovoljenje. Po doslej veljavnih predpisih je bilo treba pridobiti najprej lokacijsko, nato še gradbeno dovoljenje ali enotno gradbeno dovoljenje, če sta bila oba postopka združena. Gradbeno dovoljenje je po novih predpisih po vsebini praktično enako dosedanjemu enotnemu dovoljenju za gradnjo. Novost ZGO-1 je, da za enostavne objekte ni več treba pridobiti odločbe o dovolitvi priglasenih del, ampak si investitor za ta dela pridobi lokacijsko informacijo.

Po ZGO-1 se objekti glede na zahtevnost gradnje in vzdrževanja razvrščajo na zahtevne, manj zahtevne in enostavne.

Novost ZGO-1 za hitrejšo izdajo gradbenih dovoljenj je poenostavitve zahtevane dokumentacije, ki jo mora predložiti investitor za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ta se razlikuje glede na to, ali gre za zahteven ali manj zahteven objekt.

Pred vsakim posegom v prostor si mora investitor pridobiti lokacijsko informacijo - v nadaljevanju LI. Namen LI, kot jo določa novi Zakon o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03), je predvsem, da z njo Urad za prostor občine da investitorju nameravane graditve, pa tudi kupcu oz. prodajalcu določenega zemljišča, jasna merila in pogoje za načrtovanje nameravane investicijske namere, kot jih določajo občinski prostorski akti ter podatki o morebitnih prepovedih, ki jih določajo vladne uredbe oz. občinski odloki o začasnih ukrepih za zavarovanje prostora. LI se izdaja za tri namene: za promet z zemljišči, za projektiranje objektov in za gradnjo enostavnih objektov.

Za enostavni objekt (po prej veljavnem zakonu pomožni objekti) ni več treba pridobiti odločbe o dovolitvi priglasenih del, ampak mora investitor pred začetkom gradnje pridobiti lokacijsko informacijo, iz katere izhaja, da je takšna gradnja skladna z veljavnimi prostorskimi dokumenti in je velikost objekta, način gradnje in rabe v skladu z določbami še veljavnih občinskih predpisov (odlokov o pomožnih objektih občin), izdanih na podlagi prej veljavnega zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Odmiki teh objektov od parcelnih mej so določeni v prehodnih določbah ZGO-1: od meje sosednjega zemljišča za enostavne objekte 1,5 m ali manj, če lastnik sosednjega zemljišča s tem soglaša. Za ograje je ta odmik najmanj 0,5 m od meje sosednjega zemljišča. Vsa ta določila veljajo do sprejetja izvršil-

nega predpisa k ZGO-1, to je novega pravilnika, ki bo podrobno določal, kateri so zahtevni, manj zahtevni in enostavni objekti.

Novost ZGO-1 je, da investitor z rednimi in investicijskimi vzdrževalnimi deli lahko začne brez gradbenega dovoljenja in brez pridobitve LI, razen za objekte, ki so varovani s predpisi o kulturni dediščini ali so ta dela na zunanji strani objekta, ki meji na javno površino. V takem primeru pa je treba pridobiti LI, iz katere izhaja, da taka dela niso v nasprotju z veljavnimi prostorskimi dokumenti.

Gradbeno dovoljenje in lokacijska informacija tudi nista potrebna za izvedbo zaključnih del v poslovnih prostorih, ki se nahajajo v novozgrajeni stavbi, za katero je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje in so določeni deli te stavbe že v uporabi, če se s takšnimi deli ne posega v skupne prostore ali spreminja zunanji izgled takšne stavbe.

Za gradnjo manj zahtevnih in zahtevnih objektov pa je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, in sicer za novogradnje, odstranitev objektov, nadomestne gradnje, rekonstrukcije obstoječih objektov, spremembe namembnosti v obstoječih objektih, pa tudi za legalizacijo že zgrajenih objektov.

Po določilih ZGO-1 je LI obvezna sestavina vsakega projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja. Pridobi jo stranka ali od nje pooblaščen oseba na podlagi zahteve na Uradu za prostor občine. V njej mora označiti nepremičnino, parcelno številko, katastrsko občino in namene, za katere jo potrebuje. Navedeni organ jo mora izdati v roku 15 dni od podane zahteve; če ni izdana v navedenem roku, se šteje, da je bila zahteva za izdajo LI zavrnjena in je zoper zavrnitev možna pritožba v roku 15 dni po preteku roka za izdajo.

Postopek izdaje gradbenega dovoljenja je naslednji:

Zahtevo poda investitor (oz. več investitorjev), ki je lahko fizična ali pravna oseba, lahko pa ga (jih) s pooblastilom zastopa pravni zastopnik.

Zahtevek za izdajo gradbenega dovoljenja vložijo investitor v sprejemni pisarni pri krajevno pristojnem upravnem organu (upravni enoti), ki ima za to pripravljen ustrezen obrazec vloge. Obrazec vloge lahko dobi investitor v sprejemni pisarni upravnega organa ali na internetu. Zahteva se lahko pošlje tudi po pošti, kar sicer ni običaj zaradi obsežnosti prilog k vlogi.

Zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja mora vsebovati podatke o investitorju, parcelni številki, katastrski občini in podatke o vrsti objekta, ki bo predmet izdaje gradbenega dovoljenja in vsebuje

naslednje priloge: najmanj dva izvoda projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, s predpisanimi sestavinami in potrebnimi soglasji h gradnji, dokazilo o pravici graditi na predmetnem zemljišču, če ta pravica še ni vpisana v zemljiško knjigo, ter morebitne druge listine, če tako določa zakon. Če je zahtevek za izdajo gradbenega dovoljenja za rekonstrukcijo objekta, je treba navesti še številko in datum gradbenega dovoljenja, na podlagi katerega je bil objekt zgrajen, razen za objekte, zgrajene pred letom 1967.

Upravni organ v treh dneh od vložitve vloge obvesti stranko o morebitnih pomanjkljivostih in ji določi rok za njeno dopolnitev; izračuna se tudi gradbena taksa, ki jo mora stranka poravnati v 15 dneh po prejemu obvestila. Če investitor vloge v postavljenem roku ne dopolni, upravni organ zahtevo zavrne, v nasprotnem primeru pa po dopolnitvi vloge uvede postopek izdaje gradbenega dovoljenja.

Upravni organ v postopku preveri, če ima projektna dokumentacija vse zahtevane sestavine, če je projektna dokumentacija skladna s prostorskimi dokumenti, če ima vsa predpisana soglasja, dokazilo o pravici graditi in druge listine, če tako določa zakon. V primeru zahtevnega objekta mora biti predložena še revizija projektne dokumentacije.

Pred izdajo gradbenega dovoljenja upravni organ preveri, ali je investitor predložil še dokazila o poravnanih obveznostih - plačilo sorazmernega deleža za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča (komunalni prispevek), dokazilo o plačilu upravne takse, v primeru nedovoljene gradnje pa tudi dokazilo o plačilu nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora. Višina nadomestila se odmeri s posebno odločbo v postopku izdaje gradbenega dovoljenja in jo mora investitor poravnati pred izdajo gradbenega dovoljenja.

Postopki izdaje gradbenega dovoljenja se razlikujejo po tem, na katerem območju bo predvidena gradnja objekta in kateri prostorski dokumenti urejajo to območje.

Gradbeno dovoljenje se lahko izda po skrajšanem ali po posebnem ugotovitvenem postopku.

Po skrajšanem ugotovitvenem postopku upravni organ odloča samo v primeru, ki jih določa ZGO-1 - za nekatere manj zahtevne objekte, za rekonstrukcijo stanovanjske stavbe ali za spremembo namembnosti, če investitor zahtevi priloži notarsko overjeno soglasje takšnega števila etažnih lastnikov, kot ga določajo predpisi o stanovanjskih razmerjih, da se z gradnjo strinjajo; takšna

soglasja lahko ti lastniki podajo tudi na zapisnik pri upravnem organu.

V skrajšanem ugotovitvenem postopku se lahko izda gradbeno dovoljenje tudi, če investitor med postopkom predloži overjene pisne izjave vseh strank, da se z gradnjo strinjajo, kot je razvidno iz projekta, ki je bil predložen zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja. Takšna soglasja lahko ti lastniki podajo tudi na zapisnik pri upravnem organu.

Po skrajšanem ugotovitvenem postopku odloča upravni organ tudi, ko podaljša veljavnost gradbenega dovoljenja.

V posebnem ugotovitvenem postopku se odloča, če leži predvidena gradnja na območju, ki se ureja s prostorskim dokumentom - še veljavnimi prostorskimi ureditvenimi pogoji (katerih veljavnost je podaljšana). V tem primeru upravni organ izvede ustno obravnavo, lahko tudi z ogledom na kraju samem, na katero so vabljeni stranke z vplivnega območja objekta, katerega določi projektant v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja in lastniki zemljišč zunaj gradbenih parcel, na katerih je predvidena dovozna pot in na katerih so predvideni komunalni priključki, ter imetniki služnostne oz. stavbne pravice na takšnih nepremičninah; lahko pa tudi drugi subjekti, če tako določa zakon.

Če so izpolnjeni vsi pogoji, se izda gradbeno dovoljenje, v nasprotnem primeru se zahtevek zavrne.

Gradbeno dovoljenje velja za enostavne objekte eno leto, za manj zahtevne dve leti, za zahtevne objekte pa tri leta po njegovi pravnomočnosti.

V času veljavnosti gradbenega dovoljenja mora investitor začeti z gradnjo, sicer dovoljenje preneha veljati.

Gradbeno dovoljenje je možno tudi podaljšati, vendar največ dvakrat, in to skupaj za največ dve leti.

Že izdano gradbeno dovoljenje se lahko tudi spremeni, vendar samo v času veljavnosti gradbenega dovoljenja.

Gradbeno dovoljenje postane dokončno, ko ga ni več možno izpodbijati s pritožbo, kar po ZGO-1 pomeni, da je dokončno po osmih dneh od dneva vročitve stranki (če seveda ni vložena pritožba). Pravnomočno pa postane, ko ga ni več možno izpodbijati v upravnem sporu.

Če se stranke po vročitvi dovoljenja pisno ali ustno na zapisnik pri upravnem organu odpovejo pravici do pritožbe oziroma sprožitve upravnega spora, postane dovoljenje takoj pravnomočno. Gradnja se lahko začne na pod-

lagi pravnomočnega gradbenega dovoljenja, lahko pa jo začne investitor tudi na podlagi dokončnega gradbenega dovoljenja, vendar na lastno odgovornost.

Upravna enota mora po zakonu izdati gradbeno dovoljenje, če odloča po posebnem ugotovitvenem postopku, dva meseca od prejema popolne vloge, če pa po skrajšanem postopku, pa en mesec od prejema popolne vloge.

Opozorili bi še na nekatere posebnosti določb ZGO-1:

Če nekdo med postopkom izdaje gradbenega dovoljenja ali po končanem postopku njegove izdaje meni, da je bil prezrt kot stranka v postopku, mora za priznanje statusa stranke predložiti upravnemu organu ekspertno mnenje, iz katerega izhaja npr., da je bilo vplivno območje objekta v projektu, na podlagi katerega je upravni organ določil stranke v postopku, napačno prikazano.

ZGO-1 loči med spremembo namembnosti in spremembo rabe objekta.

Po ZGO-1 je določeno, da je sprememba namembnosti izvedba del, ki ne predstavljajo gradnje in s katerimi se tudi ne spreminja zunanji videz objekta, predstavljajo pa takšno spremembo rabe objekta oziroma njegovega dela, da se z njo posledično poveča vpliv objekta na okolico. V tem primeru je treba pridobiti gradbeno dovoljenje.

Sprememba rabe je takšna izvedba del, ki predstavlja spremembo namembnosti, vendar se zaradi nje ne spremenita velikost in zunanji izgled objekta ter ne povečujejo vplivi na okolico, ali takšna sprememba namembnosti, ko se opravljanje dejavnosti v poslovnem prostoru nadomesti z drugo, takšni dejavnosti podobno dejavnostjo. V tem primeru investitor lahko začne z gradnjo na osnovi pridobljene lokacijske informacije.

Izjema po ZGO-1, da je gradbeno dovoljenje sicer potrebno, ni pa potrebno uporabno dovoljenje, je v primerih spremembe namembnosti iz stanovanjskih prostorov v poslovne in obratno, če so se dela izvedla brez posegov v skupne prostore in se ni spremenil zunanji izgled objekta.

Pripravili:
Janja Slapšak Gorec
Andrej Vivod
Sašo Škof

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
Načelnica

NAČRT DELITVE ZELENIH ZABOJNIKOV ZA ORGANSKE ODPADKE

Vse občane naselja Ivančna Gorica obveščamo, da bomo zelene zabojnike za organske odpadke delili brezplačno vsakemu gospodinjstvu v času od 15.10.2003 do predvidoma 17.10.2003 med 12. in 20. uro. V tem času prosimo, da je doma prisotna polnoletna oseba, ki bo prevzela zabojnik.

ODVOZ ORGANSKIH ODPADKOV (ZELEN ZABOJNIK) V NASELJU IVANČNA GORICA BO VSAKO SREDO

Zelene zabojnike (organski odpadki) bomo praznili vsak teden, za začetek vsako sredo. Predvidevamo, da bo treba načrt odvoza organskih odpadkov in že utečen načrt odvoza ostalih komunalnih odpadkov spremeniti. Potrebo po spremembi plana bomo lahko ugotovili šele takrat, ko bo jasno razmerje med količino zbranih oziroma pobranih ločenih organskih odpadkov in količino zbranih ostalih komunalnih odpadkov v vseh treh občinah (Dobrepolje, Grosuplje, Ivančna Gorica). Ob morebitni spremembi načrta vas bomo pravočasno obvestili.

Prosimo vse povzročitelje, da na dan odvoza do 6. ure zjutraj dostavite zelene zabojnike na že dogovorjeno prevzemno mesto (na isto mesto, kjer vam praznimo zabojnik za preostale komunalne odpadke). Z odvozom bomo začeli v sredo, 22.10.2003.

Pri prejemu zelenega zabojnika boste prejeli tudi "kartonček" z navodili, kaj sodi v zeleni zabojnik in kaj ne.

Za vse podrobnejše informacije v vezi z ravnanjem z organskimi odpadki nas lahko pokličete na tel. 01/ 786 23 11, ga. Irena Stražišar, g. Alojz Mehle, glede odvoza pa g. Franca Šesta GSM 031 652 943.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSULJE

vabi k sodelovanju zdrave, pridne in mlajše delavce za
zbiranje, odvažanje in ravnanje s komunalnimi odpadki
oziroma opravljanje raznih gradbenih del

Pogoji:

ravnanje z odpadki in izvajanje gradbenih del spadajo med težka fizična dela ob vseh vremenskih razmerah, zato morajo biti kandidati mlajši, zdravi in v dobri fizični kondiciji.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas enega leta s polnim delovnim časom, z možnostjo podaljšanja pogodbe.

Vabimo vas, da pošljete svoje prošnje s kratkim življenjepisom v 8 dneh na naslov: Javno komunalno podjetje Grosuplje, Cesta na Krko 7, 1290 Grosuplje.

EKO patrolja RDEG Ivančna Gorica je nad vasjo Znojile pri Krki odkrila odlagališče odpadkov. V dolini so našli več dotrajanih osebnih avtomobilov, več kosov bele tehnike in drugih odpadkov, med njimi so tudi akumulatorji, embalaža od olja, barv ...

RDEG je na Inšpektorat RS za okolje in prostor naslovil dopis, v katerem prosi, da IRSOP ukrepa proti onesnaževalcu narave, skladno z Zakonom o varnosti okolja in v skladu z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru.

zavarovalnica tilia d.d.
novo mesto

Da bi lažje poslovali z nami, za Vas odpiramo poslovalnico v
Ivančni Gorici, v centru Žolnir, Sokolska ulica
Otvoritev poslovalnice bo 10. oktobra ob 16. uri.

V Zavarovalnici Tilia želimo z inovativnim delom in prilagodljivostjo našim zavarovancem nuditi najvišjo možno varnost ter jim hkrati omogočiti tudi ustrezno investiranje. Vse te lastnosti združuje novi

Varnost Investicija Prilagodljivost

program življenjskega zavarovanja.

VIP program življenjskega zavarovanja je nova oblika življenjskega zavarovanja Zavarovalnice Tilia in investicijskega varčevanja v devetih domačih in treh tujih vzajemnih skladih (zavarovanje + varčevanje).

Zavarovalni del vključuje življenjsko zavarovanje, varčevalni del premije pa se vse do konca zavarovanja plemeniti v enem ali več vzajemnih skladih in ob koncu zavarovalne dobe izplača v višini vrednosti premoženja v skladih.

Prednosti pred ostalimi oblikami zavarovanja in varčevanja:

- Doseganje višjih donosov kot na banki
- Sami odločate o višini zavarovalne vsote
- Prilagodljivost (menjava skladov, prilagajanje vplačil)
- Možnost izplačil predujma in odkupa
- Kombiniranje z ostalimi oblikami življenjskih in nezgodnih zavarovanj
- Individualno ali vzajemno varčevanje

Zakaj VIP zavarovanje?

- Zaščita delovne zmožnosti
- Zaščita družinskih članov
- Varčevanje za lastno nepremičnino
- Varčevanje za šolanje otrok
- Varčevanje za dodatno pokojnino
- Ohranjanje osebnega standarda
- Finančna in socialna varnost
- Investicijska naložba

Zavarovalnica Tilia d.d. vabi k sodelovanju prodorne, odločne, komunikativne, urejene zavarovalne zastopnike, ki boste s svojim svetovalnim delom tržili naša zavarovanja. Ponujamo vam honorarno delo z možnostjo redne zaposlitve. V Zavarovalnici Tilia gradimo našo uspešnost na zadovoljstvu in uspešnosti zaposlenih. Če želite postati del naše skupnosti, nas pokličite na tel: 07/ 39 17 208 (ga. Cvetka Bartolj).

Zavarovalnica Tilia d.d. vam ob odprtju Poslovalnice v Ivančni Gorici podarja

10% popust

pri zavarovanju polnega avtomobilskega kaska ali zavarovanju premoženja

Popust lahko uveljavite s tem oglasom do 31.12. 2003 v naši poslovalnici Ivančna Gorica, Sokolska ulica

FESTIVAL STIČNA OZ. DEBATA O KULTURI

Človek je kultura! Lanskoletni slogan Festivala Stična je bil nadvse idealističen, povsem politično korekten in morda (samo morda) tudi malce populističen. Človek pa vendar velikokrat ni kultura, niti ni kulturno bitje, saj se zdi, da je večina drugih bitij, ki tlačijo naš planet, veliko bolj kulturnih. Je morda kulturna slovenska pregovorna nevoščljivost, je morda kulturna naša zamerljivost? Smo kulturni do narave, do otrok ali do nas samih? Spraševanju naše vesti ne pomaga niti pogled čez meje naše male podalpske domovine. So kulturni drugi? Američani? Iranci? Morda Francozi ali Nemci? Kaj pa Tibetanci? Nube? Nihče morda, ali pa vsi in vsak po svoje!

Prav vsak izmed nas se zaveda, da je smeh veliko boljši od joka, optimizem od pesimizma, zdravje od bolezn. Torej se smejmo, bodimo optimistični in zdravi! Nadvse preprost nasvet. Vendar: ali lahko in smemo pozabiti na vse nekulturne, nehumane in necivilizacijske travme našega planeta? Kdo si je izmislil besede genocid, umor, posilstvo in izgnanstvo? Kdo napad, orožje, kri in smrt? Pa lakota, bolezn, toplo gredo in slab zrak? Z gotovostjo trdimo, da ni bil ta, ki si izmislil je kulturo!

Kultura nam napolni baterije, kultura nam odpira nova obzorja, nas uči, nas opozarja, prepričuje, prikazuje in včasih dokazuje. S pomočjo kulture smo veseli, včasih žalostni, pa zmedeni, tudi jezni in večkrat v zadregi. Kultura prikazuje svetove nam drugačne, v katere lahko vstopi vsak od nas - za nekaj trenutkov vsaj. Kultura je vse to in mnogo, mnogo več!

Pravijo, da je lepota v očeh opazovalca. Kaj ni s kulturo prav tako? Okusi so različni in različna so področja, ki pokriva jih kultura. Gledališče, glasba, likovna umetnost, ples, fotografija, zgodovina ... le nekatera kulturna so področja, ki jih tudi letos pripeljali bomo v Stično. Nam bo uspelo? Nam je uspelo prejšnje leto? Nam boste pomagali? Že vaš obisk nam zabil bo nasmeš na lica! Pogovor, lepa beseda, kritika ali morda ideja, pomembno je, da kultura se dogaja in da del tega dogajanja ste tudi VI!

Se vidimo na 4.
Festivalu Stična ...

Organizacijski odbor Festivala Stična

KRATKE KULTURNE

PEVSKO DRUŠTVO IŠČE NOVE ČLANE

Šentviško pevsko društvo išče nove pevke, pevce, plesalke in plesalce. Vabljeni vsi, ki radi prepevate in plešete in ste radi v dobri družbi. K folklornemu plesu vabljeni mladi, pa tudi malo manj mladi. Torej, brez omejitve - le dobra volja, pa bo dovolj.

Sprejem novih članov bo 16. 10. od 19. do 20. ure v Domu kulture v Šentvidu pri Stični; lahko pa pokličete na telefonsko številko 031/ 239 - 383.

DEJAVNI FOLKLORISTI

Folklorna skupina Vidovo iz Šentvida je imela v zadnjem času nemalo dela. S svojim plesom so se plesalci predstavili na Radgorskem in Ribniškem sejmu; zaplesali pa bodo tudi na srečanju mažoret v Novi Gorici.

HARMONIKARKA

V soboto, 16. avgusta 2003, je bilo na Gradu Rajhenburg nad Brestanico že 6. državno prvenstvo harmonikark z diatonično harmoniko. Že drugo leto se je tekmovanja udeležila tudi naša občanka TANJA ZUPANČIČ in prejela bronasto odličje.

GOSTA V LIKOVNI GALERIJ ŠENTVID PRI STIČNI

Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični je povabilo v goste slikarko samorastnico Marijo Klančar Bonca s Turjaka in kiparja Petra Polončiča Rupačiča iz Ljubljane.

V petek, 26. septembra, je bila Likovna galerija v Šentvidu pri Stični očitno premajhna za številne obiskovalce, ki so se udeležili odprtja likovne razstave slik Marije Klančar Bonca in likovnih del kiparja Petra Polončiča Rupačiča.

Obiskovalci so prišli od vsepovsod, prišli so krajanji, prijatelji, sošolci, sodelavci in drugi. Spoznali smo dela dveh ustvarjalcev, ki sta v svojem delu različna in nenavadna in se prav zato odlično dopolnjujeta. Marija Klančar Bonca je slikarka narave in realizma, njena posebnost je, da slika izključno z golimi prsti. Kljub temu so njene slike barvno bogato niansirane in oblikovno dognane.

Peter Polončič Rupačič, kipar, je oblikovalec pravilničnega in podzavestnega, svet prikazuje skozi simbole. Svoje izdelke ustvarja iz papirne kaše, ki jo kombinira s trdimi in gladkimi materiali. Tako zgradi harmonijo med organskimi in anorganskimi oblikami, izdelki pa so

čarobno skrivnostni odsev duhovnosti. Peter Polončič Rupačič je za svoja dela prejel več nagrad in priznanj, najpomembnejše so: odkupna nagrada za osnutek spomenika E. Kardelju 1980, certifikat kakovosti 2001 in priznanje 2002 po projektu Zlata paleta, ki ju podeljuje Zveza likovnih društev Slovenije.

Lepo je, ko čez te lepe dolenske gričke pridejo na obisk prijatelji

likovniki in pokažejo sadove svojega dela. Za glasbeno doživetje je poskrbel muzikant in slikar Andrej Trobentar, ki je svojo poezijo zapel na prav poseben način.

Razstavo si lahko ogledate do vključno 12. oktobra 2003, vsak petek od 17. do 21. ure in vsako soboto od 9. do 12. ure.

V LIKOVNI GALERIJ ŠENTVID PRI STIČNI BOMO 17. 10. GOSTILI NAJUSPEŠNEJŠE KIPARJE SAMORASTNIKE IZ VSE SLOVENIJE

Zveza likovnih društev Slovenije že več let organizira razstave po projektu Zlata paleta. Vsa likovna dela morajo skozi trojno strokovno selekcijo, da se uvrstijo na zaključno razstavo za tekoče leto. Zaključno razstavo po projektu Zlata paleta za področje kiparstva bomo odprli v Likovni galeriji v Šentvidu pri Stični v petek, 17.10. 2003, ob 19. uri. Vsi ljubitelji likovne umetnosti pristrčno vabljeni na odprtje razstave in ogled vse do konca oktobra.

SREČANJE LITERATOV SENIORJEV

Četrto območno srečanje literatov seniorjev je letos potekalo na Muljavi, na domačiji velikega slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča. Srečanja so se udeležili pisatelji in pesniki iz občin Ivančna Gorica, Grosuplje in Dobrepolje.

Na prireditvi so odprli tudi razstavo kipev iz žgane gline akademskega kiparja Borisa Prokofjeva, ki bo "na ogled postavljena" do 17. oktobra.

Na srečanju so vsi sodelujoči pre-

brali nekaj svojih pesmi oz. pripovedi. Na začetku je režiserka Marjana Hočevar prebrala odlomek iz knjige Franceta Bevka Kaplan Martin Čermac, in tako so počastili Bevkov rojstni dan. S svojo poezijo so sodelovali Karolina Zakrajšek, Marija Pilko, Anton Drab, Marija Bregar, Jožica Zrimšek, Stanka Ahlin in Jožica Sklepič.

Predstavili pa so tudi novi knjigi oz. pesniški zbirki, in sicer Žejni soj oči akademskega slikarja Marjana

Tršarja in Utrip srca, prvenec mlade Andrejke Miše iz okolice Ambrusa.

Andrejka Miše, zdaj študentka, je povedala, da so pesmi nastajale že v srednji šoli in govorijo o ljubezni, njenem življenju in življenju nasploh. Naslovnico zbirke je oblikovala Sandi Zalar; v veliko pomoč, da so pesmi izšle, pa je bila Stanka Ahlin, ki jo je, poleg njenih domačih, vedno spodbujala.

Žejni soj oči Marjana Tršarja je pesniška zbirka, ki je nastajala kar nekaj desetletij, preden je ugledala luč sveta v knjižni obliki. Tudi te pesmi izpovedujejo čustva, opevajo domovino in avtor v njih razmišlja o življenju.

Na koncu so še podelili simbolna priznanja in vse (zbrane) povabili k ustvarjanju, da bomo naslednje leto slišali nove, še lepše pesmi.

Saša Senica

ELEKTROPROM d.o.o.

Loke 22, 1412 Kisovec, tel. 03/56 57 150, fax 03/56 71 488
Trgovina Makro, tel. 03/56 71 234, fax 03/56 71 140
Proizvodnja TIV, tel. 03/56 74 001, fax 03/56 74 099

Dejavnosti, ki jih opravljamo:

- elektroinstalacije
- projektiranje za področje strojnih in elektro instalacij
- centralne kurjave, vodovod, plinske instalacije
- kablensko komunikacijski sistemi
- lokalna televizija ETV
- tiskana vezja
- grafitne četke
- trgovina
- bar »Sedmica«
- delovni stroji in nizke gradnje

www.elektroprom.si

www.mitrade.si

v Ivančni Gorici

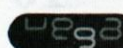
041 890-500

070 787-047

MOBI CENTER

Cesta II. grupe odredov 32, 1295 Ivančna Gorica

- GSM aparati
- naročniška razmerja
- predplačniški paketi
- servis GSM aparatov
- dodatna oprema za GSM (baterije, torbice, ohišja, slušalke...)
- rezervni deli
- dodatna oprema Koracell®

NOGOMETNE ZVEZDE V DOBU

V drugo gre rado! V drugem poskusu so se organizatorji dobro dogovorili z "vremenodajalci", ki so jim naklonili čudovito sončno popoldne. Vse je bilo nared za spektakel. Za uvod so se v žogobru kot vedno udarile omožene in njihove "lejdk" kolegice. Uspešnejše so bile slednje, ki so prepričljivo dobile tekmo s 4 : 0. Nasprotnicam, ki so že stopile pred oltar, so nazorno pokazale, da bodo morale do naslednjega merjenja moči še nekoliko potrenirati. Tekmo je s sočnimi komentarji začel Jože Špaj. Po kratkem odmoru, ko so se lakotniki mastili z odojkom, pa je nastopil vrhunec popoldneva, ki ga je naznanil lahen potres, za katerega je tisočglava množica trenutke zatem ugotovila, da izvira iz četice orjaških fantov, ki so pritekli na igrišče. Za njimi je za odtenek manj pompozno, a nič manj zvezdniško, "pripujšala" (naj mi Špaj odpusti zavoljo avtorskih pravic) še ekipa suhih. Sodnik Lučarski bi skoraj že zapiskal začetek srečanja, a je zadnji hip opazil, da lahkokategornikom manjka kapetan. Med ljudstvo se je domala že

naselila panika, ko se je daleč na obzorju prikazal luksuzni valjar, na njem pa je v udobnem ležalniku zleknel potoval na tekmo kapetan suhih. Valjar je naredil krog po igrišču, da je zvezdnik lahko pozdravil navdušeno množico, in tekma se je končno lahko začela. Po napetem boju, polnem igralnega žara, akrobatskih preigravanj (predvsem ekipe debelih), gledaliških vložkov in neverjetnih zadetkov, se je tekma končala z neodločenim izidom, po enajstmetrovkah pa so se zasluženo veselili igralci ekipe suhih.

Tako je ob obilici smeha in dobre volje minil še en dan nogometa v Dobu, nestrpno pa že pričakujemo naslednjega.

Organizatorji se zahvaljujejo sponzorjem, ki so jim pomagali: SLS, Livar, Nsi, Izpušni sistemi Lauš, SDS, Universal, Stik, KS Dob, Snop bar, Ključavničarstvo Polončič, Marija Zorc, Zlatarstvo Tadi- na, Zavarovalnica Triglav, Avto Klemenčič, Agrograd, Pekarna Grosuplje in Pizzerija Kegeljček.

Lojze Grčman

OBČINSKO PRVENSTVO V TENISU 2003

30. ter 31. avgusta je na teniških igriščih v Višnji Gori potekalo občinsko prvenstvo v tenisu, in sicer v kategoriji posameznikov ter dvojic. Turnir je organiziral ŠD Koala, tekmovalo pa je 12 posameznikov in 7 dvojic.

V soboto dopoldan so začeli s predtekmovanji posamezniki, ki so bili razdeljeni v 4 skupine, iz vsake skupine pa sta napredovala po dva od treh tekmovalcev. V četrtfinalu je tako Alojz Koleša z 9 : 3 premagal Damjana Kovača, Goran Zapotnik je brez večjih težav ugnal Rovanaška z 9 : 1, z enakim izidom je Edvard Vrenčur premagal Tomaža Simčiča, zelo napeto tekmo pa sta imela Bojan Kuhelj ter Gregor Jakoš; z 9 : 7 je slavil slednji.

Popoldan so se začeli četrtfinalni boji v konkurenci dvojic. V polfinale so se uvrstili pari Koleša - M. Bregar in

Zapotnik - Šircelj (z 9 : 3 je slavila prva dvojica) ter Jakoš - Lampret in Kuhelj - Vrenčur (z enakim rezultatom sta slavila slednja).

Naslednji dan nam jo je zagodlo vreme, saj so tekmovalci odigrali le prvi polfinale v kategoriji posameznikov, v katerem je Koleša z 9 : 3 ugnal Zapotnika, nato pa se je usul dež. Ostali dvoboji so bili zato prestavljeni za dober teden.

Po nadaljevanju polfinala posameznikov smo bili priča zelo napetemu boju med Vrenčurjem in Jakošem, v katerem je z 9 : 7 slavil prvi. Tako sta se v finalu srečala Koleša in Vrenčur, občinski prvak pa je že tretje leto zapored postal Alojz Koleša. V finalu dvojic zmagovalca dvoboja Koleša - Bregar in Kuhelj - Vrenčur še čakamo, saj tekma še ni bila odigrana.

Letošnja sezona je bila za Alojza Koleša nadvse uspešna, saj ni postal samo občinski prvak v kategoriji posameznikov, pač pa je v kategorijah posameznikov in parov osvojil naslov prvaka tudi na medobčinskem prvenstvu v tenisu, ki je potekalo 6. in 7. septembra v Grosuplju.

V ŠD Koala se zahvaljujemo sponzorju Zavarovalnici Triglav in ostalim, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji tega turnirja, še posebej pa Nataši Dežman. Hkrati pa opozarjamo, da se v klubu že pripravljamo na novo smučarsko sezono, ki se bo začela oktobra na bližnjih ledenikih. Več informacij lahko dobite na spletnem naslovu www.koala-sport.com.

Tanja Fink
(za ŠD Koala)

OBVESTILO

- Nogometni klub LIVAR Ivančna Gorica razpisuje štipendije (plačilo šolnine) za vse ljubitelje nogometa v občini Ivančna Gorica, ki želijo opraviti tečaje za trenerje z (A, B in PRO) licenco.
- Javno pozivamo vse ljubitelje in poznavalce nogometa v občini Ivančna Gorica, ki želijo sodelovati v organih upravljanja nogometnega kluba, da nam pošljejo pisne vloge s kratkim življenjepisom in opisom del, ki bi jih želeli opravljati v klubu.
- Nogometni klub LIVAR Ivančna Gorica vabi k sodelovanju mlade nogometne navdušence v starosti od 7. do 17. leta, da se vključijo v nogometno šolo (7-10 let) in mladinske selekcije nogometnega kluba.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom pošljite na naslov:

NOGOMETNI KLUB LIVAR Ivančna Gorica
Ljubljanska cesta 2a
1295 Ivančna Gorica

Za vse dodatne informacije smo dosegljivi na GSM št. 031/319 798

Jaka Sever
Predsednik NK LIVAR Ivančna Gorica

LIVAR V SREDINI LESTVICE

Nogometaši Livarja nadaljujejo s tekmovanjem na drugoligaški sceni. Trenutno po osmih krogih z enajstimi osvojenimi točkami zasedajo sedmo mesto na lestvici. Po nekoliko slabšem začetku in uvodnih porazih proti Taboru in Zagorju so livarji prišli iz rezultatske krize in v gosteh premagali Belo krajino (1:2) ter zabeležili točko še v Izoli, rezultat je bil 2:2. Za nameček so doma z nekaj srečo minimalno premagali še Krško in ko je že vse kazalo, da je Livar prišel v serijo dobrih rezultatov, je sledila tekma v Velenju. Lanski prvoligaš, ki ima tudi letos odlično mlado (domačo!!!) zasedbo, je zmagal kar z 8:0. Po tekmi je Branko Vrščaj ponudil odstop, vendar si je po pogovoru z upravo, ki mu še vedno zaupa, premislil in ostaja na klopi Livarja.

Sledila je visoka zmaga proti zadnjevršeni viški Svobodi (5:2) in točka v Kidričevem za 2:2 proti Aluminiju. Po našem izboru je najboljši igralec v dosedanem delu prvenstva vezist Žiga Starič, okrog katerega Livar gradi igro, dosegel pa je tudi že nekaj zadetkov. Svojo minutažo pa so izkoristili tudi nekateri mladi domači igralci, predvsem Sadar in Kastelic, in dokazali, da si zaslužijo še več priložnosti.

Lojze Grčman

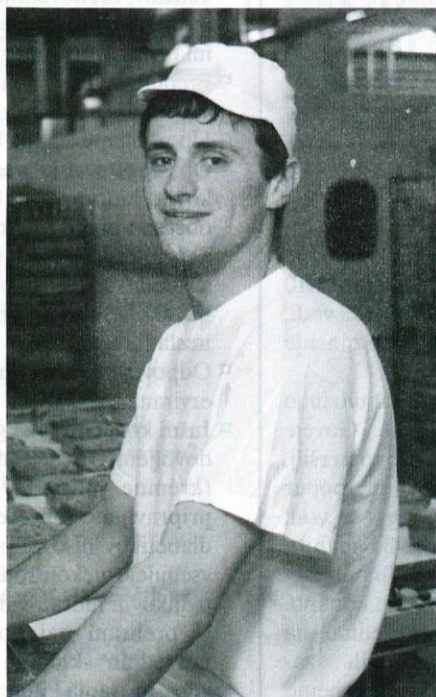
MOJSTRI IZ PEKARNE

BELI PEK NA ČRNEM KONJU

Peter Zaletelj, simpatični pek iz Pekarne Grosuplje, najraje preživlja svoj prosti čas na konju. Po starem slovenskem pregovoru za tistega, ki je na konju, velja, da mu gre dobro, morda pa je ravno zato Peter tudi v pekarskem poklicu uspešen.

Po končani osnovni šoli Peter Zaletelj ni okleval z izbiro poklica. Žilico za pekarko je pri sebi odkril že zgodaj, saj je doma zelo rad pomagal pri peki. Zato je tudi nadaljeval na Srednji agroživlilski šoli. V Pekarni Grosuplje se dobro počuti, saj jo pozna že dolgo. V času šolanja je v njej opravljal prakso in nato še pripravništvo. Od njegovih začetkov se je delo v pekarni spremenilo. "Čeprav je zaradi sodobne tehnologije moje delo precej lažje, mora pek znati delati ročno, svoj izdelek mora čutiti pod prsti", pravi Peter, ki še vedno prisega na ročno delo, kajti kljub mladosti ve, da dober kruh naredijo predvsem prave roke.

Peter danes dela na programu za toast kruhke. Zase pravi, da rad opravlja katero koli delo v pekarni, najraje pa je bil predpečnik. Ko se je začel učiti za peka, so predpečniki vstavljali izdelke v peči z loparjem, danes pa to zahtevno delo opravi sodobna tehnologija. Peter dela večinoma v dopoldanski izmeni, vendar mu niti nočno delo ni bilo nikoli odveč. Zato odločitve, da bo postal pek, ne obžaluje.

"Ko sem prvič prišel v pekarno, je bilo še precej ročnega dela. Za mlade peke je tudi danes najpomembnejše, da si pridobijo čim več različnih izkušenj. Predvsem pa se morajo najprej naučiti ročnega dela."

"Konji so prijazne živali, zato se z njimi zelo rad ukvarjam. Najlepše je, ko se odpravimo na daljše izlete. Letos sem se na konju udeležil tudi znamenitega Jurčičevega pohoda."

Kot vsi mladi ljudje se 23-letnik ukvarja še z veliko stvarmi. Največ prostega časa nameni svojemu dekletu, s katerim rada kolesarita v okolici Višnje Gore. Njegova druga ljubezen pa so konji. Od nekdanj si je želel imeti svojega in pred kratkim se mu je želja uresničila. Doma imajo manjšo kmetijo, na kateri Peter staršema večkrat priskoči na pomoč. Še vedno pa najde dovolj časa za zabavo v krogu prijateljev, ki jim rad tudi zapoje.

**Pekarna
Grosuplje**

Gospodinjska stran

Tokrat bom nekaj več besed namenila sladkornim bolnikom, in tudi njihovim svojcem, ki morajo biti prav tako seznanjeni s sestavo dietne prehrane, pomenom vzgoje in izobraževanja, telesne aktivnosti, samokontrole ter zdravljenja z zdravili. Po oceni je v Evropi okoli 15 milijonov sladkornih bolnikov, na svetu več kot 200 milijonov, v Sloveniji pa po letu 1995 več kot 85.000.

Diabetiki

Sladkorna bolezen je kronična presnovna motnja, za katero je značilen trajno zvišan krvni sladkor, ki ga povzroča popolno ali delno pomanjkanje insulina.

Dietna prehrana je osnova zdravljenja za vse sladkorne bolnike, pa tudi za tiste, ki se želijo zavestno zdravo prehranjevati. Dnevni jedilnik je lahko sestavljen iz 60 - 70 % ogljikovih hidratov; zaželeni so kompleksni ogljikovi hidrati, ki počasi prehajajo v kri in počasi zvišujejo krvni sladkor. Vlaknine imajo večkratno koristnost, ugodno vplivajo tudi na serumske maščobe in obolenja črevesja. Maščob je lahko do 30%, vendar največ 10% nasičenih. Najmanj je priporočenih beljakovin, in sicer 10-20 %, pri bolnikih z okvaro ledvic manj kot 10%.

Kaj je sladkorna bolezen ali diabetes?

To je presnovna bolezen, pri kateri je še posebej prizadeta presnova ogljikovih hidratov. Ti pa so v mnogih jedeh: v žitih, izdelkih iz žita, krompirju, rižu, sadju, zelenjavi, mleku in mlečnih izdelkih.

S hrano sprejeti ogljikovi hidrati se v telesu pretvorijo v glukozo, ki gre v kri. Zato se koncentracija krvnega sladkorja začasno poveša. Za pravilni pretok presnove skrbi insulin. To je hormon, ki ga izloča trebušna slinavka. Iz krvi preide v organe in celice, kjer sodeluje pri pretvorbi grozdnega sladkorja. Pri diabetesu pa je proizvodnja insulina motena ali popolnoma prekinjena. Zato se z zaužitjem ogljikovih hidratov pri sladkornih bolnikih prekomerno poveša koncentracija sladkorja v krvi in se začne krvni sladkor izločati preko ledvic. Ta pa se lahko izloči le s sečem. Glukoza veže nase vodo, zato se količina seča poveča. Posledica je pomanjkanje vode v tkivih, kar vodi do žeje. Tako si lahko razlagamo dva tipična znaka sladkorne bolezni: žeja in velike količine seča.

Mišičam primanjkuje goriva v obliki grozdnega sladkorja, ker se je izločil s sečem, zato telo črpa svoje energijske rezerve predvsem iz jeter in maščevja, maščobe in beljakovine se razgrajujejo. Diabetik se počuti slabo in hušja.

Vir: Za diabetike, L.N.,A.F.K.

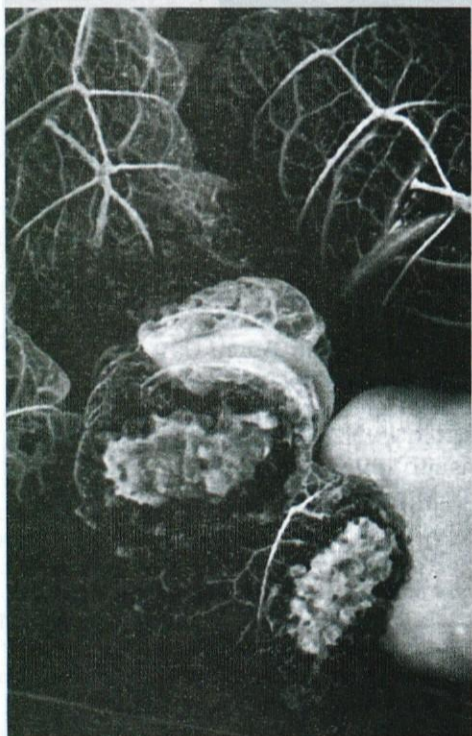
Vsem sladkornim bolnikom in tudi tistim, ki imajo prekomerno telesno težo in zvišane maščobe, ter vsem, ki imajo radi zdravo prehrano, pa priporočam, da si ogledate knjigo ZA DIABETIKE Luise Nassauer, Anemari Frohlich - Krauel, kjer najdete zdravniške nasvete ter uporabne recepte.

Nekaj receptov za diabetike

OHROVTOVE RULADE, POLNJENE Z MLETIM MESOM

Sestavine:

1 velika glava kodrastega ohrovtja, sol, 1 majhna čebula, 150 g mletega govejega mesa, 1 žlička sveže sesekljane peteršilja, 1 žlica skute, 1 jajce, sveže mlet bel poper, kumina, 15 dag dietne margarine, 1,5 dl nemastne mesne juhe

Očiščen ohrovt kuhamo 5-10 minut v močno slani vreli vodi, da lahko odstranimo zunanje liste.

Za nadev olupimo čebulo in jo narežemo na kocke. Goveje meso, kocke čebule, peteršilj, skuto, jajce, sol in poper dobro pregnetemo. Na vsak list položimo 2-3 manjše ohrovtove liste ter jih potresemo s soljo, poprom in kumino. Mesno testo razdelimo na ohrovtove liste, jih zapognemo na straneh, zvijemo in ovijemo s kuharsko nitjo. Segrejemo margarino in na njej popečemo ohrovtove rulade z vseh strani. Zalijemo z juho in dušimo v pokriti posodi 20-30 minut. Serviramo s krompirjevim pirejem ali slanim krompirjem.

POLNOVREDEN JABOLČNI KOLAČ

Sestavine:

280 g polnozrnate moko, 1 zavitek pecilnega praška, 150 g pustej skute, 6 žlic rastlinskega olja, 6 žlic delno posnetega mleka, (1,5% maščobe), 1 žlička tekočega sladila, 1 ščepec soli, 1 kg jabolč, mleti cimet

Moko s pecilnim praškom presejemo na desko. V sredini naredimo jamico, v katero damo skuto, olje, mleko, sladilo in sol. Vse sestavine na hitro pregnetemo v gladko testo. Jabolka operemo, olupimo, odstranimo peške in jih zrežemo na tanke rezine. Testo porazdelimo po pekaču, ga obložimo z rezinami jabolč in potresemo s cimetom. Pečemo 30 minut pri 170°C.

FILE OSLIČA S ŠPINAČO

Sestavine:

2 fileja osliča po 150 g, 2 žlici limoninega soka, 300 g globoko zamrznjene špinače, 1 majhna čebula, 20 g dietne margarine, 1 dl vode, sol, sveže mleti poper, sveže riban muškati orešček, 100 g paradižnika, 10 g sveže naribanega sira - manj mastnega

Očiščene in oprane fileje pokapljamo z limoninim sokom. Špinačo odtalimo. Pol dietne margarine segrejemo v loncu in na njej popražimo sesekljano čebulo. Dodamo špinačo ter vodo in prevremo. Začnimo s soljo, poprom in muškatom. Pečico segrejemo na 200°C. Špinačo damo v posodo za peko, po njej porazdelimo rezine paradižnika ter fileje. Začnimo s soljo. Preostalo dietno margarino porazdelimo v kosmih na ribe. Posodo pokrijemo z aluminijasto folijo, damo v pečico na srednjo višino in pečemo 25 minut. Folijo odstranimo, jed potresemo s sirom in pečemo še 5 minut.

Nekaj nasvetov za diabetike:

- ✘ Margarino, olje iz koruznih kalčkov, orehovo olje... zamenjajmo z oljnim ali drugim oljem, ki ima znak varovalnega živila.
- ✘ Preden začnete z dieto, se nujno posvetujte s svojim zdravnikom.
- ✘ Uporabljajte sladila brez kalorij.
- ✘ Ob upoštevanju vsebnosti ogljikovih hidratov in kalorij lahko občasnno pijete tudi mleko, jogurt, neprimerni pa so s sladkorjem sladkani sadni sokovi, limonade, kokakola, vino, liker, penina, pivo in sladki aperitivi.
- ✘ Odpoveste se živilom, ki so konzervirana s soljo.
- ✘ Jušni koncentrat za govejo juho je dovoljen. Drugi jušni koncentri (kremne juhe) ter industrijsko pripravljene omake v prehrani diabetikov niso priporočljive, ker vsebujejo nekontrolirano količino ogljikovih hidratov in maščob.
- ✘ V prehrani naj bo veliko polnovrednih škrobnih živil, zelenjave in sadja, zmerno mesa in mleka ter malo maščob.
- ✘ Dnevno naj bo pet obrokov, najmanj pa trije. Količina hrane je sicer odvisna od potreb posameznika in njegovega apetita, vendar si pri odmerjanju količine prizadevamo za to, da so posamezni obroki sestavljeni iz različnih živil in jedi med seboj čim bolj uravnotežene.

NASVETI:

Oktober opravi vrtu:

- Da bo vrt vedno urejen in lep, porežemo odcvetela stebila trajnic, sproti odstranjujemo odcvetele enoletnice in nabiramo semena nekaterih, da jih bomo posejali prihodnje leto.
- Plevemo, grabimo listje s trate in ga nasipavamo h grmom ali nalagamo na kompostni kup.
- Izpraznjene grede prerahljamo, oplevemo in pognojimo s preperelim hlevskim gnojem ali kompostom.
- Oktobra je pravi čas za sajenje okrasnih rastlin. Pred nakupom dobro razmislimo, kako bi naš vrt z njimi dopolnili in popestrili.
- V zemljo posadimo tudi spomladanske čebulnice
- Konec oktobra pobere vse korenovke - korenje, rdečo peso, črno redkev, repo, zeleno, podzemno kolerabo.
- V tem mesecu sadimo zimski česen, sejemo zimsko špinačo in motovilec; po setvi gredo pokrijemo s covertanom.

IZLET NA GROSSGLOCKNER

Ko se ob sestavljanju programa za jesenski izlet dogovarjamo o smeri, nas zadnja leta privlači sosednja Avstrija.

Ob izrednih naravnih lepotah si vedno ogledamo tudi zanimive kmetije, s katerih vedno odnesemo zanimive izkušnje in se o marsičem poučimo.

Tokrat nas je pot vodila na vzhodno Tirolsko, na območje Visokih Tur, katerih najvišja gora je Grossglockner. Lepote visokogorja s prečudovitimi razgledi, ki jim je botrovalo prekrasno, jasno vreme, so nas dobesedno osupnile. Potovale smo z nadstropnim avtobusom. Vse tiste, ki smo bile zgoraj, smo bile za malo strahu tudi bogato poplačane s še lepšim razgledom.

Ogledale smo si tudi ledenik Pastirica, visoko nad njim pa 3747 m visoko goro Grossglockner. Ob poti so se toplim sončnim žarkom predajali zavaljeni svizci, katerih mast je zelo zdravilna in smo si jo tudi kupile.

Ob povratku smo se ustavile na kmetiji, kjer se ukvarjajo z neposredno prodajo na domu.

Prodajalno imajo urejeno v starem konjskem hlevu, ki so ga so opremili s kmečkim orodjem, kakršnega je imela vsaka kmetija. V velikih separejih gostom postrežejo z domačo salamo, klobasami, namazi, domačim kruhom in obveznim jabolčnim moštom. Ta se nam je zdel še posebej zanimiv, pa ne toliko po okusu, ki je bil mešanica sladkega in že odkisanega mošta, kot po ceni. "Krugel", ki je držal 2,5 dl, je stal 3,5 evrov.

Krasno vreme, dobra družba in sladkanje z drobnim pecivom Pekarne Grusuplje, vse to je prispevalo k dobremu vzdušju vse do poznega povratka domov.

Kolektivu Pekarne Grosuplje lepa hvala!

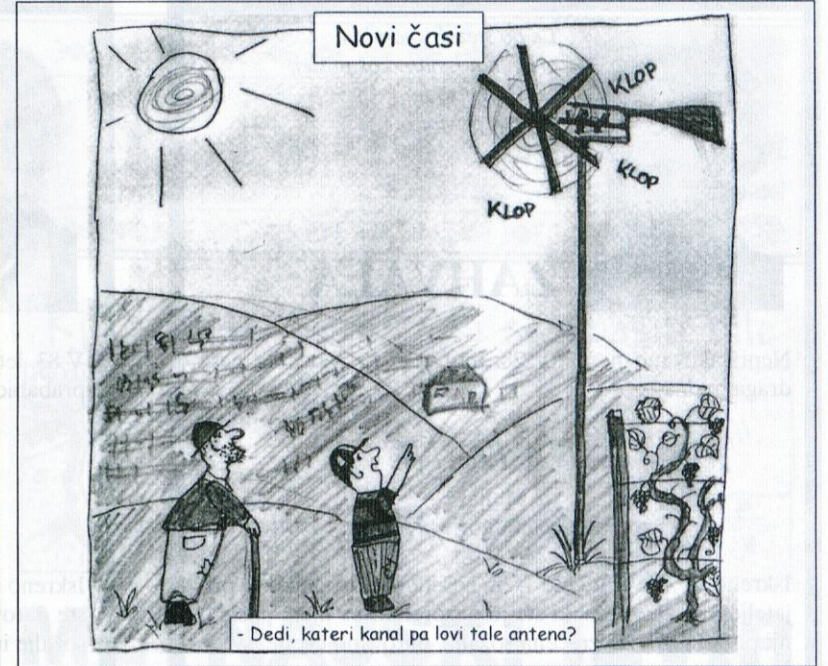
za DPŽ
Mari Erjavec

Za gospodinjsko stran tekst in foto Nataša ERJAVEC

KLASJEV KRATKOČASNIK

AVTOR	POKRAJINA	VAS	BIVŠA	PRVI	PREBI-	SEŠTEVEK,	ŠVICAR.	ČLAN	TOLE
MARKO	V JUŽNI	VZH. OD	AVSTRJ.	ZLOG	VALEC	SUMA	DRAMATIK	OZJE	
BOKALIC	FRANCLJI	MULJAVE	SMUČARKA	SALE	ARLESA		(ARNOLD)	DRUŽINE	
			(SYLVIA)						
POMANJKANJE LAS NA GLAVI									
MONTANISTIKA									
ATA				IGRA NA SREČO			DA (LJUJSKO)		SLIKAR MAVEC
FORDOV MALČEK				PARK V LJUBLJANI			PEVKA FALK		
NAŠ GLEDALIŠKI REZISER (BRANKO, UMRL LETA 1997)	NAPAD NA POLITIKA	POLETNA MEGLICA V ZRAKU	VODNAT SLAP NA BOVSKEM	REKA V POSARJU	REKA V SRBLJI	PREBIVALEC IGA JEZERO V KOR. LJUD. PESMI			
ŠAHOVSKA OTVORITEV Z ŽRTVILJO KMETA							ITAL. PISATELJ (UMBERTO) PISATELJ FLISAR		
ŽITNE LUSKE ZA KRMO								SKLADATELJ JENKO	IVERNA PLOŠČA
POČASNE							SUHA PUŠČAVSKA STRUGA BISTVO MISLI		
BOGDAN NORČIČ	REKA V FIRENCAH	ŠALJIVKA PUTRIH		SLAB AVTO, KORETA				VZKLIK BOLEČINE NAPOVED CENE NA DRAŽBI	
OČKA, ATEK		ANDREJ PEČENKO	ZAČETEK ABECEDNE ORODJE RITMIČNIH TELOVADK	ARI ONASSIS NEZA V ŠPANSKEM OKOLJU		PLODOVI OLJKE NEKD. ROM. TENISAČ (ILIE)			
SRBSKO MESTO OB ZAH. MORAVI			TANKA MREŽASTA TKANINA ŠTEKALŠE VODA						
TALNA OBLAGA IZ SINTETIČNIH VLAKEN, PRITRJEVA NA PODLAGO				24 UR	PLES JUŽNOM. IZVORA		TELESNA TEKOCINA	DELOVNA VNEMA	
			VISENJE		RAZTALJENNA SNOV				
			ROV BREZ ZAČETKA	NEKD. KUB. POLTIK (RAUL)	VLOM	SOSEDI ČRKE B	TEKOČA MAŠCOBA	ŽENSKA, KI IMA OTROKA	PISATELJ LEVSTIK
			DEL IMENA ZNAMKE TEZKIH MOTORJEV (HARLEY)					MATJAŽ FARIČ	ZAJEDAVEC V SADEŽU
			PLAST ČELIC NA NOTRANJI STRANI ORGANOV					IZREDNA PRIVLAČNOST	OKONČINA
			PRIMORSKI KROMPIRJEVI SVALJKI			KUPOLAST AZLJSKI ŠOTOR			
			POKOJNI SLOV. BALETNIK (METOD)			PEVEC FLISER			

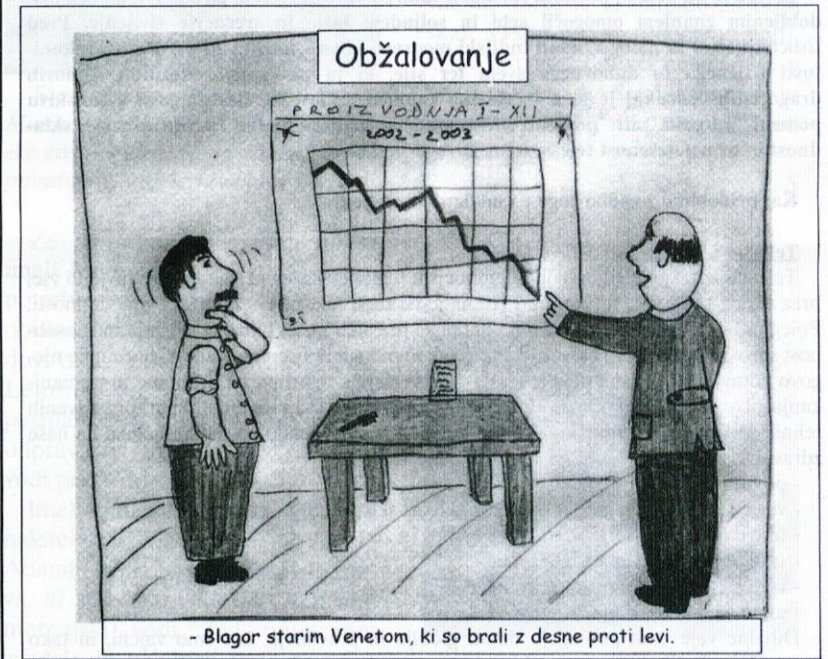

UGANKE IN ZANKS

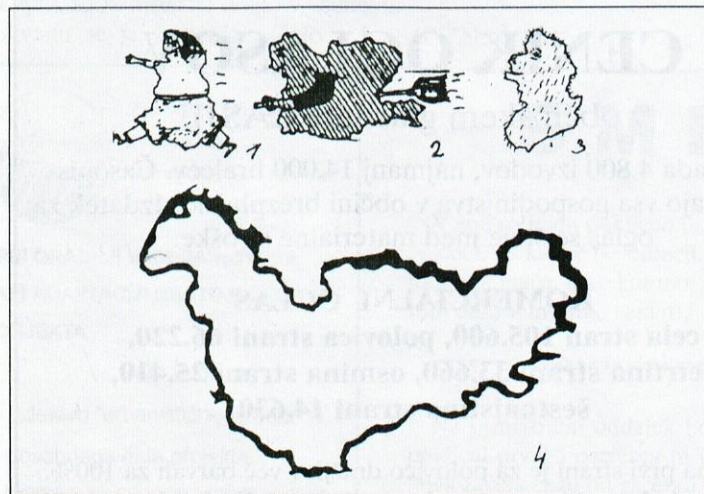
Prav vse o klobukih

1. Kdo ima vedno dela čez glavo?
2. Katero pokrivalo se začne tako kot klobasa?
3. Koliko lukenj ima star klobuk v ljudski pesmi?
4. Kdo nosi klobuk, pa nima glave?
5. Zakaj imamo uhlje?

ODGOVORI: 1. klobučar, 2. klobuk 3. tri, 4. goba, 5. da nam klobuk ne zleze čez oči

OBČINSKI RINGARAJA

Kot kažejo podobe, se Kratkočasnikove občine imenitno zabavajo. Kakšna je trenutna situacija?

Grosupeljska čarovnica (2) še vedno lovi ivanaško lepoticco (1). Trebanjski kuža za sedaj vse skupaj mirno opazuje (3). O dogajanju lahko oblikujete tudi svojo zgodbo in jo sporočite na Kratkočasnik.

Dve vprašanji:

1. Zakaj čarovnica lovi našo punco?
2. Katera občina se skriva pod silhueto št. 4?

Naloga: Če vam je v veselje, štirico likovno obdelajte po svojem preudarku.

KVIZ

1. Kdo je napisal roman Cvetje v jeseni?
 - a) Ivan Cankar
 - b) Ivana Kobilca
 - c) Ivan Tavčar
2. Kako pravimo najvišjemu vrhu Dolenjske?
 - a) Trdinov vrh
 - b) Korinjski hrib
 - c) Rog
3. Od kod pride ime za cestne serpentine?
 - a) od latinske besede za kače
 - b) od grške besede za ovinek
 - c) od kamnine, s katero je posuta cesta
4. Kaj nas v slabo očiščenih straniščih zapeče v nos?
 - a) ogljikov dioksid
 - b) dušik
 - c) amoniak
5. Kako se imenuje na novo odkrita jama blizu Krke?
 - a) Lipovka
 - b) Bukovka
 - c) Polterica
 - č) Kurji parkelj
7. Katera žival je najhitrejša?
 - a) gepard
 - b) leopard
 - c) ris

6. Koliko turističnih društev je v naši občini?

REŠITVE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE: 1. b, 2. a, 3. c, 4. c, 5. a, 6. b, 7. a.

ULTRA LAHKA KRIŽANKA

(S POPUSTOM ZA UPOKOJENCE IN OSTALE)

Kdor jo bo rešil, bo zvedel, kako nas ogovori ena izmed domačih živali. Rešite je v navpičnem poudarjenem stolpcu.

	J			
		T		
U				
	O			
				N
		G		V
			V	

Vodoravno: 1. kotanja na cesti, 2. slog, 3. izdelek iz kože, 4. hišno obuvalo, 5. gorenjsko mesto, 6. puščavska rastlina, 7. rimski pozdrav.

Rešitve iz prejšnje številke: 1. otok, 2. ptice, 3. kosci, 4. molarji, 5. padar, 6. Paris, 7. osir, 8. sekira, 9. kisik. Geslo je bilo "tiskarski (škrat)".

*Le po stezah spomina
prihajala k nam boš posej,
vse drugo so le
želje in prividi.*

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 78. letu starosti zapustila naša draga mama

ANA IŽANC

z Muljave
po domače Suhorjeva mama

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni poslednji poti. Hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in maše.

Iskrena hvala g. župniku Petku, g. župniku Humarju in g. župniku Povirku za opravljen obred in molitve ter pevcem za zapete žalostinke. Društvu upokojencev Ivančna Gorica pa se zahvaljujemo za lepe poslovnice besede.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

*Življenje celo si garala,
vse za dom, družino dala.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti je dotrpela naša draga mama, babica in prababica

MARIJA KRALJ

z Lučarjevega Kala 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, ki ste darovali za svete maše, cvetje in sveče ter nam izrazili sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Še posebej pa se zahvaljujemo gospodu župniku Kerinu, pevkemu zboru in patronažni službi Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, še najbolj gospe Vidi Kastelic.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi drage babice, sestre in tete

TONČKE PUŠLJAR

Malo Hudo 6

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Posebna zahvala Zlatku in ge. Ljubi Štrubelj za poslovnica govora. Hvala tudi g. župniku Jožetu Kastelicu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, Domu starejših občanov Grosuplje za nego in vsem, ki so ji zadnja leta kakorkoli pomagali in ji krajšali čas.

Vnuk Boštjan, sestra Marija, nečaka in nečakinje

**JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU -
HARMONIJA TELES, UMA IN DUŠE**

Človek že od nekdaj poskuša razumeti samega sebe in svet, ki ga obdaja, da bi s pridobljenim znanjem omogočil sebi in soljudem lažje in srečnejše življenje. Pred tisočletji so si to nalogo zadali indijski modreci, ki so v meditaciji preučevali zakonitosti fizičnega in duhovnega sveta ter sile, ki ju povezujejo. Rezultat njihovih dragocenih spoznanj je joga - celostna znanost o človeku. Beseda joga v sanskrtu pomeni "združiti" ali "povezati". Sistematična jogijska vadba razvija zdravje, skladnost in uravnoveženost telesa, uma, zavesti in duše.

Kaj pridobimo z vadbo Joge v vsakdanjem življenju?

Telesno zdravje:

Telesno zdravje je eden najpomembnejših temeljev našega življenja. "Zdravje ni vse, brez zdravja pa je vse ničvredno." Hrana je vir naše telesne energije in s tem vitalnosti. Poleg pravilne prehrane pa so pomembni še pravilen način gibanja, dihanja in sposobnost sprostitve. Sodobni človek je izpostavljen mnogim obremenitvam, ki načenjajo njegovo zdravje. Negativne učinke stresa, onesnaženja, neprimerne prehrane in pomanjkanja gibanja pa lahko preprečimo in omilimo z vadbo asan ter dihalnih in sprostitvenih tehnik. Asane po sistemu Joga v vsakdanjem življenju imajo naslednje učinke na naše zdravje:

- povečujejo odpornost,
- večajo prožnost in moč mišic ter gibljivost sklepov,
- uravnavajo delovanje notranjih organov in zlez,
- spodbujajo delovanje srca in obtočil,
- izboljšujejo sposobnost koncentracije in
- uravnavajo delovanje živčnega sistema.

Dihalne vaje nam pomagajo dihati globlje in pravilneje, kot smo vajeni, in tako omogočajo boljše presnovo, hkrati pa nas energetsko in psihično umirjajo in uravnovešajo. Tehnike sproščanja odpravljajo stres in napetosti.

Mentalno zdravje:

Vzporedno s pozitivnim delovanjem na telo vadba joge pozitivno vpliva tudi na našo duševnost. S pomočjo različnih tehnik, kot sta npr. meditacija ali tratak, se postopoma osvobajamo predsodkov, strahov, odvisnosti in negativnega razmišljanja, kar nam pripomore k razvijanju modrosti in doseganju notranjega miru.

Socialno zdravje:

Pomeni, da se znamo sprostiti, da smo sami srečni in da osrečujemo druge. Pomeni tudi, da smo sposobni navezovati stike z drugimi ljudmi, da smo pripravljeno delati za skupnost. Močan element socialnega zdravja je tudi skrb za zaščito narave in okolja ter prizadevanje za mir v svetu.

Duhovno zdravje:

Duhovno zdravje je najvišji cilj človekovega življenja. Dajanje, oproščanje in razumevanje so lastnosti, ki nas naredijo prave ljudi. Glavno načelo duhovnega življenja in hkrati najvišja zapoved človeštvu se glasi: "Ne rani nikogar!" - ne z mislimi, ne z besedami ne z dejanji.

Vadba Joge v vsakdanjem življenju:

Vadbo vodijo usposobljeni inštruktorji joge, ki imajo poleg usposabljanja pri avtorju sistema opravljen tudi izpit za inštruktorje na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani.

- Vadba Joge v vsakdanjem življenju je razdeljena na osem stopenj, ki obsegajo:
- telesne vaje ali asane,
 - dihalne tehnike ali pranajame,
 - tehnike sproščanja,
 - tehnike meditacije,
 - tehnike čiščenja telesa ali hatha joga krije.

Zahtevnost vaj se sistematično stopnjuje od zelo preprostih asan "sarav hita", ki jih lahko izvajajo tudi bolniki in starejši, do zahtevnejših položajev in tehnik. Vaje celovito učinkujejo na človeka ter omogočajo, da si izboljšamo in ohranimo zdravje na popolnoma naraven način.

Vadba Joge v vsakdanjem življenju poteka vsako sredo ob 18. uri v Srednji šoli Josipa Jurčiča, vodi pa jo Ana Godec, prof.

mag. Dani Kosi, prof.
mag. Vesna Paradižnik, dr. vet. med.

Tako kot narava leže zvečer k počitku, tako je legel k počitku Miha. Toda v novo jutro, ko se vse prebudi on tega ni storil. Proti jutru je zaspal v večnost. Zakaj, zakaj se sprašujemo. Zdrav, poln energije, načrtov, ki jih je imel, le teh ne bo mogel uresničiti. Zakaj? Zakaj si nas zapustil. Verjetno si v knjigi življenja imel napisanih samo 64 let. Le nekaj dni pa bi jih zapolnil 65. Nisi jih. Knjiga se je zate zaprla. Za vedno!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, brata in dedka

Miha Smolič iz Krške vasi 27, KRKA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, zanj darovali za svete maše in dober namen ter ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala velja gospodu župniku Tonetu Humar, kakor tudi župniku Ivanu Trnovec in župniku iz Rakovnika gospodu Milanu Kavčnik za somaševanje ob lepo opravljenem cerkvenem obredu, cerkvenim pevcem za lepo zapete pesmi ter pogrebnemu zavodu Perpar.

Zahvaljujemo se prostovoljnemu gasilskemu društvu iz Korinja, Ambrusa, Zagradca in Muljave. Posebna zahvala domačemu prostovoljnemu gasilskemu društvu

Krka in njegovemu predsedniku Miroslavu Svetin za ganljive poslovilne besede.

Zahvala tudi krajevni skupnosti Krka in Društvu upokojencev Ivančna gorica ter njunima govornikom gospodu Jožetu Bregar in g. Cirilu Jurčič. Hvala tudi trobentaču Roku Godec za zaigrano Tišino.

Ob polaganju krste v grob je tudi narava neotolažljivo jokala, kot bi hotela pokazati, da je tudi njej tako hudo kot nam. Neizmerno je ljubil to našo slovensko zemljo. Zdaj ga je sprejela vase. Mnogo, mnogo prezgodaj.

Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu!

ŽALUJOČI DOMAČI

**Uradne ure
uredništva
časopisa
Klasje:**

ponedeljek: 8^h - 11^h
sreda: 13^h - 16^h
petek: 8^h - 11^h

tel.: 01/786 94 00
fax: 01/786 94 01
e-mail:
klasje.casopis@siol.net

naslov:
Časopis Klasje
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.800 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 105.600, polovica strani 66.220,
četrtnina strani 33.660, osmina strani 25.410,
šestnajstina strani 14.630

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm² 3.300 SIT.

Cene veljajo do konca leta 2003.

V cene ni vračunano oblikovanje in 20% DDV.

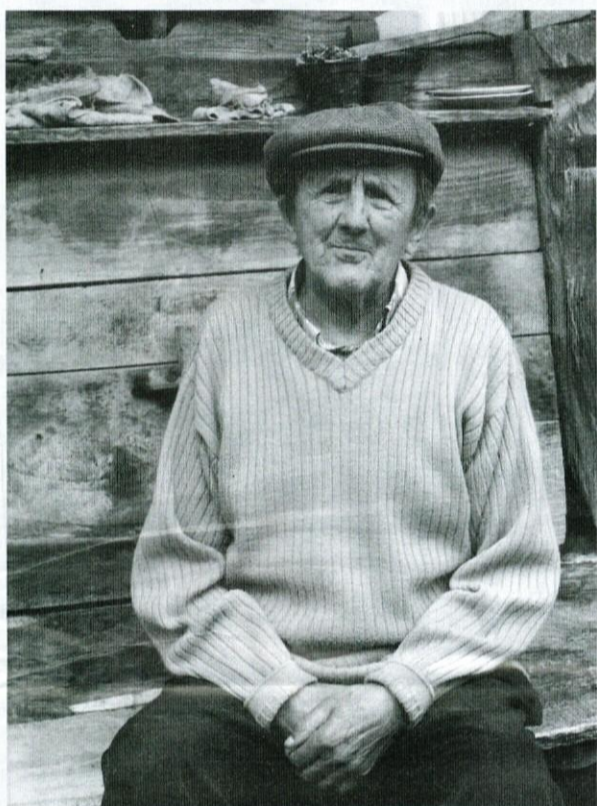
P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

Siva stran

Ljudje z začetka preteklega stoletja

[1900 - 1920]

JANEZ PRIJATELJ IZ STIČNE

Anton in mati Neža sta imela tam srednje velik gruntec, ki je premogel do osem glav živine. Ta je bila večnoma v otroškem skrbstvu. Tudi Ivanu so že v zgodnjih otroških letih potisnili pastirsko šibo v roke in mu prepustili živino v vardevanje. Ob tem je hodil tudi v šolo. Zmazal je štiri razrede žalenske šole. Pa se tam ni kaj prida naučil. Tiste presnete črke in številke so mu kar zaplesale pred očmi, kadar jih je prišlo nekaj več skupaj. Še danes, na stara leta, ko bi bilo več časa za te stvari, ne bere kaj dosti. Še najrajši hodi na krajše sprehode in pri tem opazuje naravo. Tu in tam ga obiše župnik Janez iz bližnjega samostana in mu prinese nekaj svežega krščanstva. Takrat je naš Ivan vedno v zadregi, ko se ne more spomniti nobenega omembe vrednega greha.

V Rupe, k Stoparjevim, se je prizetil pred dobrimi petdesetimi leti. Tedaj se je tudi zaposlil v grosupeljski "Štrikfabriki" in ji ostal zvest vse do upokojitve. Petindvajset delovnih let je naklepal, več pa ni šlo. Je težko dihal zaradi dolgoletnega vdihavanja prahu na delovnem mestu. Po nekaj letih počitka v domačih Rupah se mu je stanje počasi izboljšalo.

Z ženo Marijo sta imela tri otroke: sina in dve hčeri, ki so vsi zdoma. Pred sedmimi leti je za zmeraj odšla tudi Marija. Od tedaj živi sam v hiši. Otroci pridejo na obisk, potem pa gredo za svojim življenjem. Največkrat ga obiše mlajša hči Anica.

Janezu sta v vsakodnevno oporo in pomoč bližnja sosedata Angela Grčman in njen sin Lojze. Slednji me je tudi seznanil z našim današnjim slavljenecem in pri tem pomagal pregnati začetno nezaupljivost. Saj veste, kako je, ko pride človek prvič v hišo.

Po "uradnem" delu sva z Ivanom posedela na klopci pred hišo in jih še nekaj razdrli na vesel način. Najprej so bili na vrsti Ivanovi gospodarski načrti. Če bo v prihodnje šlo kmetijstvu na bolje, namerava gojiti koze s pomočjo električnega pastirja, da mu ne bo dolgčas. Tudi o ženskah sva se pogovarjala in menila, da bi bilo težko brez njih. Zato je prav, da so, sva strokovnjaško ugotovila soglasno.

Na svidenje, ata Ivan. Se bova že še videla, če bo šlo vse po načrtih in željah.

Klasjev Polde

Pravijo, da je dobro imeti prijatelja. Jaz sem ondan našel enega. Uradno je Janez Prijatelj, vendar ga mnogi bolj poznajo pod imenom Stoparjev Ivan. Domuje v tistem delu Stične, ki sega najdlje proti jugu, do Malega Hudega. Tistemu predelu domačini pravijo Rupe. Tam naokoli je namreč več izvirov in požiralnikov, ki ob povodnji prinesejo in odtočijo veliko vode.

Ivan je že dolgo na tem svetu. Lani na božični večer je namreč zaokrožil devetdesetico. Letos obsorej bo potemtakem štel že celih enaindevetdeset let. S pomočjo koledarja in s preprostim računom lahko doženemo, da se je Ivan rodil 24. decembra 1912. leta. Pozoren bralec bo opazil, da je pri njem vse na dvanaest. Dvanajsto je leto, dvanajsti mesec, pa tudi rojstni dan je dvakratnik tega števila. Očitno mora biti njegov številski fond dobrodejen, da je dočkal tako lepa leta in pri tem ostal poln vedrine in življenjskega optimizma. Vsi njegovi bratje in sestre, bilo jih je sedem vseh skupaj, so namreč že dolgo v večnosti.

Ivanu se je življenje začelo v "daljni Žalni". Oče

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile

METNAJSKI IZVIR

Tam, kjer na sliki stoji gostoljubna Marija Adamlje, je bil nekoč metnajskega izvira. Videli bi ga lahko, če bi privzdignili litoželezni pokrov na cesti.

marsikje storili, temveč samo prekrili in speljali cesto čezenj.

Domačini so izviru rekli "štirna", ker je bilo treba vodo zajemati nekoliko globlje s pomočjo vedra in vzvodne kobilice. Ob "štirni" je stalo korito, ki so ga napajalci živine sproti polnili z vodo. Več kot petdeset glav živine se je še pred nekaj desetletij odžejalo ondi. V sušnih časih so vodo v sodih vozili iz Devnice, kjer teče potok Bukovica.

Ob pomanjkanju vode je bilo treba ob metnajskega studenca tudi čakati, da se je nateklo za poln škaf. Vrsten red so določali s škafi, ki so jih gospodinje postavljale v vrsto pri koritu. Seveda je bila to imenitna prilika za pomenek med gospodinjami.

L S

Že pred leti sem slišal, da so imeli Metnajske svoj izvir za vaške potrebe. Po tistem sem ob vsakem obisku vasi malo pogledal za sledovi tega studenca, a brez uspeha. Letošnje poletje, ko nas je vse pestila huda suša, sem se nalašč odpravil tja gori, da bi skrivnostni vodi prišel do dna.

Imel sem srečo. Sredi vasi sem naletel na zakonca Marijo in Jožeta Adamljetova, po domače Hribarjeva, ki sta dosti vedela o nekdanji metnajskega vodi. Od njiju sem zvedel, da nekdanji izvir prekriva asfaltirana cesta, ki mimo cerkve vodi v zgornji del vasi. Pri tem so vaščani ravnali kar modro, saj studenca niso zasuli, kar so drugod

Dokaz, da je izvir še vedno živ, je starejša vodovodna napeljava pri Hribarjevem hlevu. Vodo iz studenca uporabljajo za gospodarske potrebe. Nekdaj pa so jo uživali tudi ljudje.

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Doslej se je v našem kotičku zvrstilo več kot šestdeset predmetov, ki smo jih starejši v mladih letih še uporabljali. Lepo število pa jih je tudi iz starejše dobe. O teh delovnih pripomočkih ste pridno pisali in v pismih sporočali njihova imena in uporabnost. Zame je bila najpomembnejša ugotovitev, da so v različnih krajih enakemu predmetu dali različna imena, kar je zelo zanimivo za jezikoslovce, iščočo izvor posameznih besed in besednih družin. Šolani jezikoslovci tej znanstveni panogi rečejo etimologija, po naše pa ji pravimo besedoslovje. Kaj več bomo o tej zanimivi vedi lahko prebrali ob kaki drugi priložnosti.

Danes je pred nami nova etnološka uganka. Menim, da ni pretežka, zato pričakujem obilo pestrih odgovorov. Lep pozdrav vsem prizadetim sodelavcem.

L S

SMEŠNICE

V šoli so imeli poklicno usmerjanje, pa je socialna delavka vprašala učenca Naceta, za kaj se bo odločil. "Sanjarim o poklicu, v katerem bi imel vsaj pol milijona plače, tako kot moj oče." "Kaj, tvoj oče ima pol milijona plače?" "Ne, tudi on o tem samo sanjari."

Na psihiatrični oddelek bolnišnice je prišel nov zdravnik. V ordinacijo je poklical prvega pacienta in ga nagovoril: "Jaz o vas ne vem skoraj nič, zato bova začela čisto od začetka."

"Prav," je dejal pacient, "najprej sem ustvaril nebo in zemljo ..."

MALI OGLAS

V vasi Gabrovka pri Zagradcu (dober kilometer stran od reke Krke) prodam parcelo za vikend. Več informacij dobite na mobilnem telefonu: 041 810 660.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
- lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na

Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO JE VRAG FRONGLU HLAČE ZAŽGAL

Stankel, Frongel in Antonzel so bili jako pogumni fantje iz vasi. Vse so si upali v svoji fantovski prešernosti. Bilo jih je tolikanj v hlačah, da so se namenili celo v jamo Kozlovko, za katero se je govorilo, da sam zlodej prebiva v njej. Seveda so se o tem glasno bahali po vasi.

Nekega nedeljskega popoldneva so se kmalu po južini odpravili v Kozlovo dolino in v položno jamo: Stankel naprej s prižgano baklo, Frongel in Antonzel pa za njim.

Po tridesetih metrih, ko je že povsem pošla dnevna svetloba, v temi pred seboj zaslišijo glas,

podoben mešanici kozlovskega meketanja in oslovskega riganja. Ustavijo se in strahoma prisluhnejo. Spet se zasliši tuborni "mekekeiaia", tokrat za spoznanje bliže in razločneje. "Sem gre," pritajeno dahne Stankel in vsi trije junaki se kot na povelje obrnejo proti izhodu.

Stankel, zadnji med bežečimi, je hudo pritiskal za Fronglom, ki se je bil na ozkem ovinku nekoliko zagozdil med skalovjem. Pri tem mu je po nerodnosti potisnil gorečo baklo med noge. "Av, av, hudič me že," je vpil Frongel ter se s podvo-

jeno močjo zbasal iz jame in bežal, da se je dobesedno kadilo za njim. Zunaj, v varni razdalji, je tako naglo počepnil v vodni tolmuček, da je kar zacvrčalo. Po tistem je Frongel nekaj časa bolj na široko hodil. Domačim pa je zaupal: "S tem hudičem se ni za hecat!" V temine podzemlja se bahavi junaki niso nikoli več podali.

Vrag je bil starejši fant Bukovski Jožel. Že pred njimi se je bil skrivil v jamo in prestrašil bahave peteline.

L S

PODLISTEK

NAŠI
KRAJI

PRETEKLOSTI

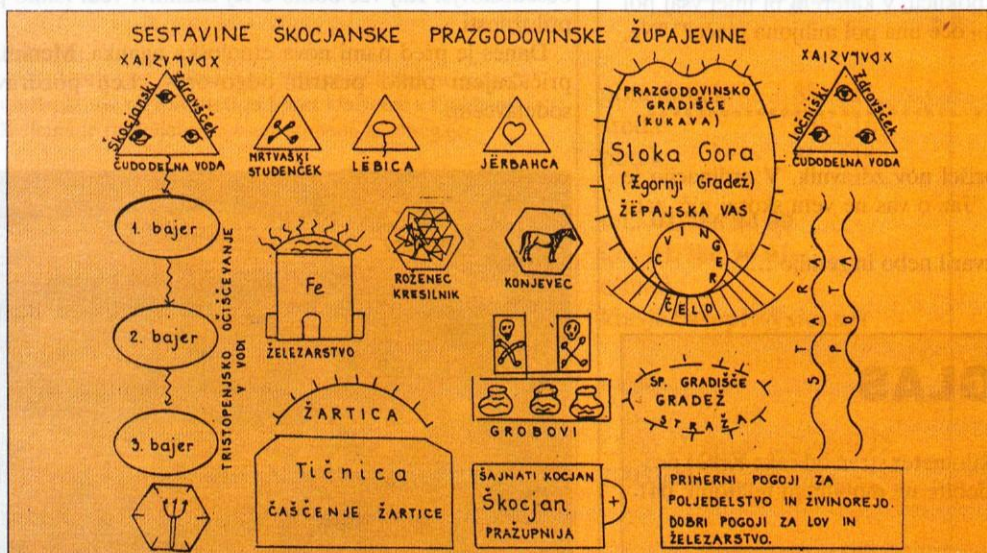

LEOPOLD SEVER

PRAZGODOVINSKA ŠPANOVINA V ŠKOCJANU PRI TURJAKU

V zadnjem nadaljevanju smo s pomočjo sheme lahko spoznali sestavine stiške (virske) prazgodovinske španovine. Sledovi žitja in bitja naših prednamcev postanejo še bolj razumljivi

in prepričljivi, če jih primerjamo s sledovi podobnih "državniških" formacij v sosesčini. Za primerjavo bomo vzeli skupnost, ki se je nemara sočasno oblikovala na območju kasne-

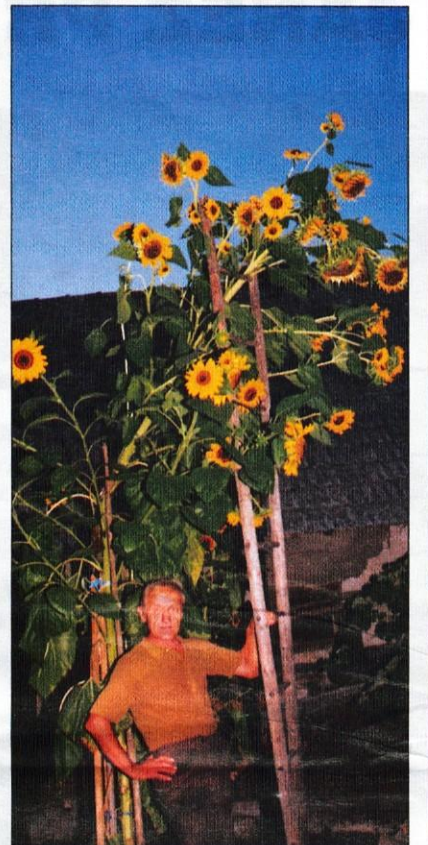

LX. REKORD

ORJAŠKA SONČNICA

France Kosten, imenovan tudi Frenk iz Metnaja, si je na nekdanjem gnojišču poleg hleva uredil odlagališče organskih odpadkov, nekakšno kompostnico. Tja je letošnjo pomlad po naključju zašlo tudi sončnično seme, tam skalilo in dalo nenavadno veliko rastlino. Na njej smo sredi avgusta našli 65 cvetov, najmanj toliko pa je bilo še zastavljenih cvetnih popkov. Tako je bilo na vsej rastlini zasnovanih več kot sto cvetov. To cvetno bogastvo je nosilo steblo, ki je v višino merilo okoli štiri metre in pol in imelo v spodnjem obsegu sedemnajst centimetrov. Lastnik Frenk je po očetovsko skrbel za rastlino, da je ni pestila suša in drugo pomanjkanje v letošnjem poletju, ona pa mu je skrb poplačala z orjaško rastjo in cvetno lepoto. Lepotico so hodili občudovat tudi sosede in drugi iz okolice. Z obilnim pelodom in nektarjem je dajala dosti prigrizka in oblizka tudi čebelarjem in drugim cvetoljubnim žuželkam. Pa recite, če to ni rekord. Je. V lasti ga ima Frenk Kosten iz Metnaja. Čestitamo.

Frenk Kosten s svojo postavno lepotico. Velikanko je dan pred fotografiranjem prelomil veter, zato smo jo morali podpreti z lestvijo. Rekorderke danes kajpak ni več. Kaj hočemo: vse lepo hitro mine, drugo pa ostane.

L. Sever

Svečanost v Gorenji vasi

Pred Skrunovo hišo v Gorenji vasi, kjer je vzdana spominska plošča slovenskemu pesniku in kulturnemu preroditelju Mihju Kastelicu, je bila letos 1. septembra krajša svečanost. Prireditelj je organiziralo Turistično društvo Ivančna Gorica ob pomoči vaščanov iz pesnikove rojstne vasi. Na prireditvi je poleg mladih glasbenikov in recitatorjev sodeloval tudi moški pevski zbor Zagriški fantje iz Šentlovenca.

Miha Kastelic je spadal v krog ožjih Prešernovih sodelavcev. Njegova največja zasluga je bila urejevanje in izdajanje literarnega glasila Kranjska čbelica. V njem je izšlo več sto pesmi različnih avtorjev. Med njim so bile tudi Prešernove umetnine.

L S

jše prazupnije Škocjan. To je škocjanska (slokagorska) španovina.

Že površno primerjanje pokaže presenetljivo podobnost v več kot petnajstih sestavinah, kar ne more biti golo naključje. Omenil sem že, da je bilo na nekdanjem Lobjanskem (današnja zahodna Dolenjska) kakih deset španovinskih tvorb. Preučevanje lobjanskih španovin (obstaja več različic tega imena) razločno kaže na nepretrgano (kontinuirano) poselitvev teh predelov že od predrimskodobne do današnjih dni. Da bi bila primerjava bolj prepričljiva, svetujem, da si še enkrat ogledate shemo stiškega "polisa" v prejšnji številki. Obe opisani skupnosti naših prednikov se lepo ujemata v obrambnih, gospodarskih in duhovnih (verskih) prvih.